

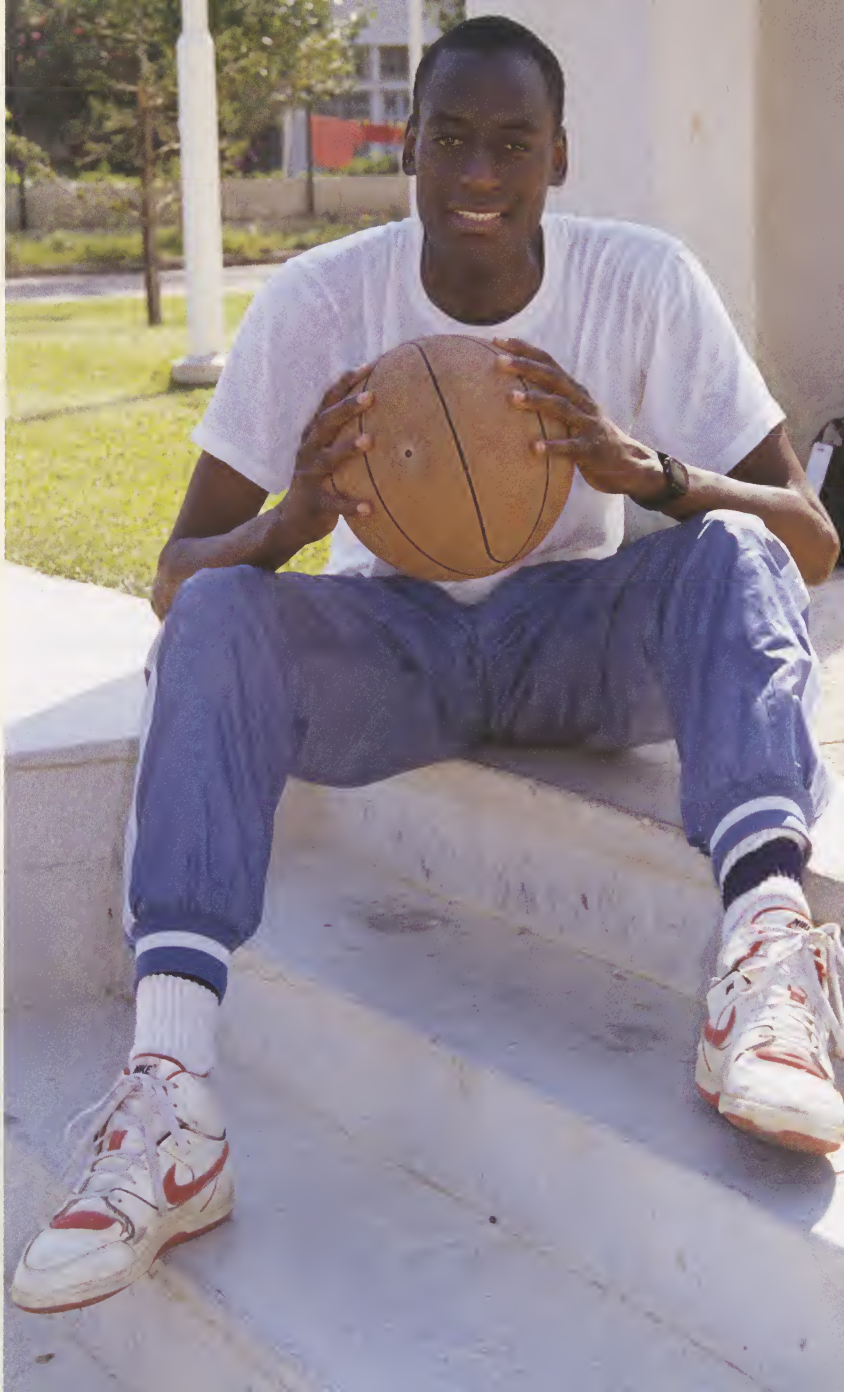
DE STER

93E JAARGANG

NUMMER 3

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

MAART 1993

DE STER

MAART 1993

Op de omslag:

Olivio Gomes Manuel groeide op in een pluggenhut in Afrika en speelde later profbasketbal in Portugal. Al die tijd had hij het gevoel dat hij op iets werd voorbereid. Hij ontmoette dat 'iets' in de vorm van twee zendelingen.

Zie 'Olivio Gomes Manuel: Het geheim van zijn succes', blz. 34.
Fotografie: Lisa A. Johnson.

ARTIKELEN

BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDUM	
IK GELOOF PRESIDENT GORDON B. HINCKLEY	2
GEZEGENDE, LOFWAARDIGE PIONIERS MARY ELLEN EDMUNDS	12
MANOLI'S EERSTE VASTEN CAROL ANN BAUGHMAN RIVERO	24
JOHN TAYLOR – DE MOEDIGE LEON R. HARTSHORN	26
CARLOS AND MARIA ROIG: EEN VERANDERING VAN HART	
MARVIN K. GARDNER	40
BEN IK EEN AAN-HUIS-GEBONDEN-VROUW? PETERA KELLY	46

VOOR DE JONGEREN

NIET SLECHT JULENE M. JOLLEY	10
MORMORANDUM	
LEES DE INSTRUCTIES	19
OLIVIO GOMES MANUEL: HET GEHEIM VAN ZIJN SUCCES	
LISA A. JOHNSON	34

RUBRIEKEN

INGEZONDEN BRIEVEN	1
VRAAG EN ANTWOORD	
HOE KAN IK HET PROBLEEM 'UITSTELLEN' OPlossen?	20
HUISBEZOEKBOODSCHAP	
ANDEREN VOEDEN MET ZORG EN GELOOF	25

DE KINDERSTER

DE VUILNISBAKKENMAN PAUL WEIS	2
PARTICIPATIEPERIODE	
TEMPELS EN VERORDENINGEN JUDY EDWARDS	6
LIED	
ONS GEZIN KAN EEUWIG ZIJN	
RUTH M. GARDNER UND VANJA Y. WATKINS	8
VEEL PLEZIER	9
VIENDEN IN HET NIEUWS	
UIT SPANJE EN PORTUGAL	10
VAN VRIEND TOT VRIEND	
OUDERLING MONTE J. BROUGH	12
GEORGE ALBERT SMITH KELLENE RICKS	14
TIJDCAPSULE RUTH IMAN	16

DE STER

Maart 1993 93e jaargang Nummer 3

Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Eerste Presidium:

Esra Taft Benson
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

Raad der Twaalf:

Howard W. Hunter, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott

Adviseurs:

Rex D. Pinegar, Charles Didier, Robert E. Wells

Redacteur: Rev D. Pinegar

Hoofd afdeling leerplannen: Ronald L. Knighton

Hoofd kerkelijke tijdschriften: Thomas L. Peterson

Internationale tijdschriften:

Zakelijk redacteur: Brian K. Kelly

Assistent: Marvin K. Gardner

Adjunct-redacteur: David Mitchell

Assistent-redacteur: De Kinderster: DeAnne Walker

Roster: Tom Fossett

Leidinggevend art-director: M. Masato Kawasaki

Art-director: Scott D. Van Kampen

Vormgeving: Sharrt Cook

Vertaling, nieuwsredactie en administratie:

CPB: Vertaalbureau

Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein

Telefoon 0 34 02-4 02 60

Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Administratie: R. de Kock-Goudberg

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage
Industriestr. 21, Postfach 1549, D-6382 Friedrichsdorf 1
Telefoon: 0 61 72-71 03 34

© 1993 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Printed in Germany

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoaans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitiaans en Thais; en eens per kwartaal in het IJslands.

Informatie voor abonnees in de V.S.:

DE STER (ISBN 1044-3401) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price USD 10.00 a year USD 1.00 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to DE STER at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America.

Jaarabonnement:

Nederland: NLG 32,00 · België: BEF 590,00

Het abonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij twee maanden voor vervaldatum schriftelijk is opgezegd. Opgave van een nieuw abonnement te richten aan de administratie; wacht met betalen tot u een acceptatiekaart (België: stortings-/overschrijvingsformulier) ontvangt.

Verschoont twaalf maal per jaar

93983 120

Dutch

INGEZONDEN BRIEVEN

HIIJ IS ER VOOR MIJ

Door Stephen E. Robinsons artikel 'In Christus geloven' in de Nordstjärnan (Zweeds) ben ik gaan inzien dat ik niet alles alleen kan. Ik heb hulp van Christus nodig. Ik begrijp nu dat er niet van me verwacht wordt dat ik harder loop dan mijn krachten toelaten en dat er hulp is. Nu doe ik mijn best en weet dat ik met de hulp van de Heer mijn best kan blijven doen. Hij is er altijd voor mij.

Gisela Jacobi

Distrikt Malmö (Zweden)

STEUN EN KRACHT

Ook al hecht de kerk veel waarde aan het huwelijk en het gezin, zijn er vele alleenstaande zusters die nooit de kans hebben gehad om in de tempel te trouwen.

Publiceer alstublieft meer verhalen over alleenstaande zusters in de Seito no Michi (Japans). Deze verhalen geven me de hoop dat wanneer ik getrouwd ben ik de zegeningen dat ontvangen die de Heer ons in dit leven beloofd heeft.

Ik ben een teruggekeerde zendingeling en heb terwijl ik het evangelie probeerde na te leven vele beproevingen gekend. Maar het evangelie en de Seito no Michi zijn een bron van kracht voor mij. Dank u voor de steun die uw artikelen mij geven.

Naam bekend bij redactie

Japan

INSPIRERENDE VERHALEN

Ik ben een nieuw lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste

Dagen op de Filipijnen en lees de Tambuli (Engels). Ik vind het geweldig om zoveel meer te leren over mijn Hemelse Vader en de kerk en ik vind het heerlijk om de Tambuli telkens weer te lezen.

Ik was geraakt door uw artikel 'De ether bedwingen' in het aprilnummer. Het ging over Jenny Ireland en haar doorzettingsvermogen. Het heeft mij werkelijk geïnspireerd om mijn best te doen. Blijf alstublieft verhalen schrijven over jonge leden die iets in hun leven presteren. Deze verhalen sterken mij in het verlangen om het evangelie na te leven.

Allie S. Orias

Quezon (Filipijnen)

VAN DE REDACTIE

Heeft u een ervaring gehad die uw geloof heeft versterkt en u dichter bij de Heer heeft gebracht? We zijn op zoek naar verhalen, geschreven door onze lezers, die laten zien hoe het evangelie in het leven van mensen werkt – bijvoorbeeld: bekeringsverhalen, verhalen over dienstbeoorn, gebed, tiende betalen, tempelbezoek, zendingswerk en vasten. Misschien kunt u vertellen over een ervaring met huisbezoek of huisonderwijs, nieuwe inzichten die u kreeg door schriftstudie, een gebeertenis waarin u gezegend werd doordat u naar de ingevingen van de Heilige Geest luisterde, of iets wat u geleerd heeft toen u een roeping in de kerk vervulde of voor uw gezin zorgde.

Wilt u de andere lezers laten delen in uw ervaringen? Ja, stuur ze dan op naar International Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA. Vermeld uw volledige naam, wijk of gemeente, ring of district, adres, woonplaats en land. U kunt in uw eigen taal schrijven; wij laten het vertalen. Verhalen die niet voor publikatie in aanmerking komen, sturen we terug.

Ik geloof

President Gordon B. Hinckley

Eerste raadgever in het Eerste Presidium

Een ieder van ons is voor een groot deel het produkt van zijn eigen opvattingen. Onze handelingen worden erdoor bepaald. Ze worden onze gedragsnormen.

De dertien geloofsartikelen, geformuleerd door Joseph Smith, zijn in 1842 geschreven als een beknopte leerstellige verklaring van onze geloofsovertuiging. Sindsdien zijn ze gebruikt als samenvatting van onze opvattingen, zodat de hele wereld ze kan leren kennen.

Ik heb nog een tweede set opvattingen. Het zijn er tien en ik heb ze opgeschreven zodat ik er geregeld aan herinnerd word en ze als richtlijn in mijn leven kan gebruiken. Er is mij gevraagd ze met u te bespreken. Ik doe dit met enige terughoudendheid, omdat ze nogal persoonlijk zijn. Ik zal ze toch met u bespreken, in de hoop dat ze anderen moed zullen geven. Ze staan niet in volgorde van belangrijkheid.

TEN EERSTE: IK GELOOF IN HET WONDER VAN HET MENSELIJK LICHAAM EN IN HET WONDER VAN HET MENSELIJK VERSTAND.

Ik heb thuis een tamelijk goede stereo-installatie. Ik gebruik hem niet zo vaak, maar af en toe zit ik in de schemering en luister een uurtje of zo naar muziek die de

Ik geloof dat het menselijk lichaam door God geschapen is. Ons lichaam is door onze Eeuwige Vader ontworpen om de tabernakel van onze eeuwige geest te zijn.

tand des tijds doorstaan heeft door zijn opvallende kwaliteit. Van de week luisterde ik 's avonds naar Beethovens vioolconcert en verwonderde me erover dat iemand zo iets moois heeft kunnen bedenken. De componist zal niet veel anders zijn geweest dan de meesten van ons. Ik weet niet hoe lang hij was of hoe breed of hoeveel hij woog. Ik ga ervan uit dat hij ook wel eens honger had, of pijn voelde en dat hij dezelfde problemen heeft gekend die wij allen hebben en misschien ook wel problemen die wij niet gehad hebben. Maar uit het wonder van dat menselijk verstand kwam de inspiratie om unieke en geweldige muzikale meesterwerken te scheppen.

Hebt u ooit weleens nagedacht over het wonder dat u zelf bent? De ogen waar u mee ziet, de oren waar u mee hoort, de stem waar u mee spreekt? Geen enkele camera die ooit gemaakt is, is te vergelijken met het menselijk oog. Geen enkel communicatiemiddel is te vergelijken met de stem of het oor. Geen enkele pomp ooit gebouwd zal zo lang en efficiënt lopen als het menselijk hart. Wat een wonder is een ieder van ons.

Kijk naar uw vinger. De meest bekwame poging om hem mechanisch na te maken heeft niet meer dan een slechte imitatie opgeleverd. De volgende keer als u uw vinger gebruikt, kijk er dan eens naar, en voel wat een wonder het is. Tijdens een concert zat ik op een plaats waar ik de handen van de orkestleden kon zien. Iedereen in het orkest, of ze nu een strijk-, een slag-, een koperen of een houten blaasinstrument bespeelden, gebruikte zijn vingers. Je hoeft je vingers niet te gebruiken als je fluit of zingt, maar er zou weinig harmonie in de muziek zijn als er geen mensen waren die de behendigheid van getrainde vingers bezaten.

Ik geloof dat het menselijk lichaam door God geschapen is. George Gallup heeft eens opgemerkt: 'Ik kan met de statistiek bewijzen dat God bestaat. Neem alleen maar het menselijk lichaam – de kans dat alle levensfuncties gewoon toevallig werken is vanuit de statistiek gezien onmogelijk.' Ons lichaam is door onze Hemelse Vader ontworpen om de tabernakel voor onze geest te zijn. Ik ben dankbaar voor de

toenemende kennis over lichaamsverzorging. Ik heb eens gelezen dat het roken van een enkele sigaret statistisch gezien het leven van de roker met zeven minuten verkort. Ik vraag me af hoe een verantwoordelijk persoon kan roken. Hoe kan een nadenkend persoon drugs tot zich nemen? Hoe kan iemand die maar een beetje verantwoordelijkheidsgevoel heeft, zichzelf blootstellen aan de dodelijke plaag AIDS of andere lichamelijke problemen die het gevolg zijn van het misbruik maken van je lichaam?

Ik denk aan de wonderen van deze tijd, de grootste van alle tijden in de geschiedenis van de mensheid. Er zijn meer uitvindingen en wetenschappelijke ontdekkingen gedaan gedurende de periode waarin ik geleefd heb dan in al die eeuwen daarvoor.

Wat een wonder is het menselijk verstand. Denk eens aan het vermogen om kennis op te nemen, te analyseren en te combineren. Wat is leren een wonderbaarlijk proces. De steeds groter geworden kennis die in de loop der eeuwen verzameld is, is samengevat en gefilterd zodat wij in een korte periode kunnen leren wat anderen zich door lang onderzoek en vallen en opstaan hebben eigenge maakt.

Leren is het proces waarbij abstracte kennis omgezet wordt in praktische vaardigheden. Het is een proces dat nooit ophoudt. Het maakt niet uit hoe oud we zijn, we kunnen steeds nieuwe kennis opdoen en benutten. We kunnen wijsheid vergaren en ervan profiteren. Het wonder lezen en de omgang met allerlei kunstvormen kunnen een inspiratiebron voor ons worden en ertoe bijdragen dat ons leven rijker wordt. Hoe ouder ik word, des te meer ik geniet van de wijze woorden van schrijvers, uit vroegere tijden en uit deze tijd, en van de inspiratie die van hun woorden uitgaat.

Het is ons door God geboden om 'wetenschap [te zoeken], ja, door studie alsmede door geloof' (Leer en Verbonden 88:118). En 'welk grondbeginsel van ontwikkeling wij in dit leven ook zullen verwerven, in de opstanding zal dit met ons verrijzen' (Leer en Verbonden 130:18).

TEN TWEEDE: IK GELOOF IN SCHOONHEID.

De aarde is in zijn oorspronkelijke schoonheid een uitdrukking van de aard van haar schepper. Het taalgebruik van het eerste hoofdstuk van Genesis intrigeert mij. Er staat geschreven dat 'de aarde nu woest en ledig [was], en duisternis lag op de vloed' (Genesis 1:2). Ik denk dat het alles behalve een tafereel van schoonheid was.

'En God zeide: Er zij licht; en er was licht' (Genesis 1:3). En zo ging de schepping door totdat 'God alles [zag] wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed' (Genesis 1:31).

Voor mij betekent dat dat het mooi was, want 'de Here God [deed] allerlei geboomte uit de aardbodem opschieten, begerlijk om te zien' (Genesis 2:9).

Ik geloof in de schoonheid van de natuur – de bloemen, het fruit, de lucht, de bergtoppen en de vlakten waaruit zij verrijzen. Ik zie en geloof in de schoonheid van de dieren.

Ik zie en bewonder schoonheid in mensen. Ik vind uiterlijk dat teweeggebracht wordt door lotions en crèmes, of

kleimaskers, zoals we dat in tijdschriften en op de televisie kunnen zien niet zo belangrijk. Ik vind het niet zo belangrijk of iemand een blanke of donkere huidskleur heeft. Ik heb in landen waar ik in de loop der jaren geweest ben mooie mensen gezien. Kleine kinderen zijn overal ter wereld mooi. Maar ook ouderen, wier gerimpelde handen en gezichten getuigen van strijd en overleven.

Ik geloof in de schoonheid van persoonlijke deugd. Er zijn zoveel walgelijke zaken in de wereld waarin we leven. Het komt tot uiting in vulgair taalgebruik, in onverzorgde kleding en slechte manieren, in onzedelijk gedrag. Het spot met de schoonheid van de deugd en laat altijd een litteken achter. Een ieder van ons kan en moet boven dit smerige en destructieve kwaad, deze schandvlek van onzedelijkheid staan.

TEN DERDE: IK GELOOF IN HET EVANGELIE VAN WERKEN.

Er is niets onder de hemel dat hard werken kan vervangen. Het is het proces waardoor dromen verwezenlijkt worden. Het is het proces waardoor nietszeggende droombeelden in dynamische prestaties omgezet kunnen worden.

De meesten van ons zijn van nature lui. We doen liever niets dan dat we werken. We zitten liever onderuit dan dat we werken. Zo af en toe een beetje niets doen en luiere kan geen kwaad. Maar het is werken dat iemands leven zin geeft. De ontwikkeling van ons verstand en het gebruik van onze handen zorgen ervoor dat we boven de middelmatigheid uitstijgen. Door te werken hebben we voedsel om te eten, kleding om te dragen en een huis om in te wonen. We kunnen de behoefte aan mensen die hardarbeid verrichten en anderen die meer met hun verstand werken niet ontkennen als we individueel en als natie een voorbeeld willen zijn voor de rest van de wereld.

Toen Adam en Eva uit de hof werden verdreven, zei Jehova: 'In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aardbodem wederkeert' (Genesis 3:19).

TEN VIERDE: IK GELOOF DAT EERLIJKHEID NOG STEEDS HET LANGST DUURT.

Een beetje oneerlijkheid kan heel destructief zijn. Het is een vernietigende ziekte in deze maatschappij geworden. Verzekeringsagenten geven aan dat de onterechte claims steeds hoger worden. Oneerlijke belastingaangiften kost de staatskas miljoenen en leggen een onnodige last op de belastingbetalers. Diefstal door werknemers, te hoge onkostenvergoedingen en dergelijke praktijken veroorzaken onnodige verlies binnen de bedrijven. De bedrijven kunnen het geldelijk verlies misschien wel dragen, maar een persoon het verlies aan zelfrespect niet.

Er werden een brief en een oude asbak naar het kantoor van de presiderende bisschop gestuurd. De brief ging als volgt: 'Geachte heer, in 1965 heb ik deze asbak uit uw hotel meegenomen. Na al deze jaren, wil ik mijn excuses aanbieden en u om vergeving vragen voor wat ik heb gedaan. Hoogachtend, (handtekening)

— P.S. Ik heb een cheque meegestuurd als schadevergoeding.'

Het was een cheque van 26 dollar, een dollar voor ieder jaar dat hij de asbak gehouden had. Ik kan me voorstellen dat iedere keer als hij een sigaret uitdrukte in die asbak zijn geweten aan hem knaagde. Ik weet niet of het hotel de asbak ooit gemist heeft, maar de man miste meer dan een kwart eeuw zijn gemoedsrust en betaalde uiteindelijk veel meer voor de gestolen asbak dan hij waard was. Ja, eerlijkheid duurt het langst.

TEN VIJFDE: IK GELOOF DAT DIENSTBETOON EEN VERPLICHTING EN EEN ZEGEN IS.

Ik bedoel dienstbetoon dat je verricht zonder dat je er geld voor verwacht. Veel van de problemen in de wereld ontstaan door de hebzucht van mensen. Wat een therapeutische en wonderbaarlijke uitwerking heeft het op mensen wanneer ze de gedachte aan persoonlijke profijt vergeten en met kracht en energie de helpende hand reiken aan de mis-

deelden, om de samenleving te verbeteren en de omgeving mooier te maken. Wat zou het lijden van de daklozen en hongerigen niet veel groter zijn zonder het dienstbetoon van al die honderden vrijwilligers die van hun tijd en middelen geven om hen te helpen.

Ik heb een vriend die een beroemd en succesrijk advocaat is. Na hun huwelijk zei zijn vrouw: 'Laten we een kwart van onze vrije tijd gebruiken om de samenleving waarin we leven te verbeteren.' Vele jaren zijn voorbijgegaan en zij hebben zich aan die afspraak gehouden. Men heeft de man, nu weduwnaar, op gepaste wijze eer gegeven voor zijn dynamisch en onzelfzuchtig leiderschap in vele projecten. Vele malen heeft hij ertoe bijgedragen dat de watervoorziening en omgeving aanzienlijk verbeterd werden en met een geweldige kijk op de toekomst heeft hij bouwprojecten geleid voor openbare gebouwen die vele burgers in het gebied waar hij woont toe zegen zijn geworden.

Iedereen die op zending is geweest kan getuigen hoe groot de vreugde is die je ontvangt door anderen te dienen. In sommige gebieden in de wereld is er een groot leger dat verantwoordelijk is voor het onderwijs in het seminarie en instituut. Een tijdje terug sprak ik met een van deze leerkrachten. Hij is een succesrijk zakenman die vijf dagen per week om vijf uur 's ochtends opstaat om les te geven in het seminarie. Hij zei: 'Het is het mooiste wat ik doe.' Niemand kan een gelukkig leven leiden als hij alleen met zichzelf bezig is. Koning Benjamin heeft gezegd: 'Wanneer gij in de dienst van uw naasten zijt, [zijt] gij louter in de dienst van God' (Mosiah 2:17).

TEN ZESDE: IK GELOOF DAT HET GEZIN DE BELANGRIJKSTE EN FUNDAMENTELE EENHEID IS VAN DE SAMENLEVING.

De grootste vreugde in dit leven ervaren we in gelukkige gezinsrelaties. De diepste gevoelens van verdriet en eenzaamheid zijn het gevolg van een ongelukkig gezinsleven.

Er worden veel fouten in de wereld gemaakt, maar de grootste fouten zijn, naar mijn mening, te vinden in gebro-

ken gezinnen. De pijn en het verdriet die daardoor ontstaan, zijn niet te meten.

De oorzaak hiervoor ligt voornamelijk in egoïsme. De remedie is te vinden in bekering aan de kant van de overtreder en vergeving aan de kant van het slachtoffer.

Ieder huwelijk gaat zo nu en dan over woelige baren. Maar met geduld, wederzijds respect en de geest van verdraagzaamheid kunnen we een veilige haven bereiken. Maar beide partijen moeten bereidwillig zijn.

Ik geloof in een gezin waarin de echtgenoot zijn vrouw beschouwt als zijn grootste zegen en haar ook zo behandelt; waarin de vrouw opkijkt naar haar man als haar steun en toeverlaat, haar bron van vrede en veiligheid; waarin de kinderen hun vader en moeder met dankbaarheid en respect bejegenen; waarin de ouders deze kinderen als zegen zien en hun opvoeding als een serieuze en geweldige uitdaging beschouwen. Zo'n gezin opbouwen kost moeite en energie, vergeving en geduld, liefde, volharding en opoffering; maar het is het meer dan waard.

Ik heb geleerd dat waar geluk in een huwelijk niet afhangt van romantiek maar van het intense verlangen de ander gelukkig te maken. Alleen aan zichzelf denken en het vervullen van persoonlijke verlangens zal nooit tot vertrouwen, liefde of geluk leiden. Alleen waar onzelfzuchtigheid, en de daarbij horende eigenschappen, heerst zal de liefde tot volle bloei komen.

Het huwelijk is in zijn ware betekenis een partnerschap tussen twee gelijken, waarin overheersing van de ander niet kan bestaan en de partners elkaar steunen in de taken die zij hebben en de doelen die zij nastreven.

TEN ZEVENDE: IK GELOOF IN HET BEGINSSEL ZUINIGHEID.

We zien in de maatschappij heel veel bedrijven failliet gaan, zoveel als we in tijden niet meer meegemaakt hebben. Vele faillissementen zijn veroorzaakt door het ondoordacht lenen van geld en door schulden die zo hoog opgelopen zijn, dat ze niet meer afbetaald kunnen worden. In Amerika zijn talloze banken met hun rug tegen de muur komen te staan omdat hun debiteuren niet aan hun verplichtingen konden voldoen. Economisch stabiele banken zijn in de problemen geraakt omdat degenen die ze geld geleend hadden hun schulden niet meer konden betalen. Ik moet ook denken aan een grote luchtvaartmaatschappij waarvan de bezittingen onlangs verkocht zijn. Zij kon niet aan haar verplichtingen voldoen. Eens was zij de toonaangevende commerciële luchtvaartmaatschappij van de wereld. Ik heb vaak met deze maatschappij gevlogen naar verre landen. Deze koningin van de lucht bood toen de beste service. Maar ze verloor haar gevoel voor leiderschap en leende meer geld dan ze kon terugbetalen. Gebied na gebied moest ze haar routes verkopen en nu bestaat de maatschappij niet meer.

'Het Amerikaanse zakenleven moet nu vijftig procent van zijn winst gebruiken voor rente en aflossing. Dit percentage is tweemaal zo hoog als vijftien jaar geleden' (U.S. News and World Report, 15 oktober 1990, blz. 136).

Maar dit probleem blijft niet alleen beperkt tot het bedrijfsleven. Ook buiten het zakenleven kennen ontelbare hetzelfde probleem. Binnen een jaar is de niet-hypothecaire schuld met 27 miljard toegenomen. 'Het doorsnee gezin besteedt nu dertig procent van zijn inkomen aan rente en de afbetaling van schulden. Een jaar geleden was dat nog twintig procent' (ibidem).

Onze voorouders, die pioniers waren, leefden volgens het motto: 'Repareer het, gebruik het op, werk er mee of zie ervan af.'

Een redelijke schuld om een huis te kopen dat u zich kunt permitteren en misschien voor een paar andere noodzakelijke dingen is acceptabel. Maar ik zie de tragiek die ontstaan is doordat velen op onverstandige manier geld geleend hebben voor zaken die ze niet echt nodig hebben.

President Heber J. Grant heeft eens gezegd: 'Als er iets is wat vrede en tevredenheid in een mensenhart en in het gezin brengt, dan is het wel niet meer geld uitgeven dan je verdient. En als er iets is wat ontmoedigend is en aan je knaagt dan zijn het wel schulden en verplichtingen waaraan je niet kunt voldoen' (*Improvement Era*, 1941, blz. 111).

TEN ACHTSTE: IK GELOOF IN MEZELF.

Ik bedoel niet dat ik arrogant ben. Maar ik geloof in mijn vermogen en in uw vermogen om goed te doen, om iets bij te dragen tot de maatschappij waar wij deel van uitmaken, in mijn vermogen om te groeien en te bereiken wat ons nu misschien onmogelijk lijkt.

Ik geloof dat ik een kind van God ben, begiftigd met een goddelijk geboorterecht. Ik geloof dat ik net als u allemaal iets goddelijks in me draag. Ik geloof dat we goddelijke eigenschappen geërfd hebben en dat het onze verantwoordelijkheid, onze plicht en onze kans is om onze goede eigenschappen te voeden en te ontwikkelen.

Zelf als mijn werk misschien onbeduidend lijkt en mijn bijdrage slechts klein is, kan ik mijn taken waardig doen en mijn bijdrage onzelfzuchtig geven. Mijn talenten zijn mis-

schien niet groot, maar ik kan ze gebruiken om anderen tot zegen te zijn. Ik kan iemand zijn die zijn werk met trots doet. Ik kan iemand zijn die zijn collega's, hun overtuigingen en meningen respecteert en begrip heeft voor hun problemen en het verlangen heeft hen te helpen waar dat nodig is. Ik geloof in het principe dat ik door mijn leven de wereld positief kan beïnvloeden. Mijn invloed is misschien maar klein, maar het zal bijdragen aan het goede. Het goede in deze wereld is opgebouwd uit alle kleine en op het eerste gezicht onbetekenende daden.

TEN NEGENDE: IK GELOOF IN GOD, MIJN EEUWIGE VADER, EN IN ZIJN GELIEFDE ZOON, DE VERLOSSER VAN DE WERELD.

Ik geloof in de gulden regel die als volgt door Jezus Christus geformuleerd is - 'Alles nu wat gij wilt, dat u de mensen doen, doet gij hun ook aldus' (Matteüs 7:12).

Ik geloof in het principe van de tweede mijl waarover Hij in de bergrede gesproken heeft. Ook al is het moeilijk om het na te leven, ik geloof in de verdraagzaamheid en vergeving en liefde die Hij leerde.

Ik geloof dat wij God moeten kunnen vereren 'volgens de stem van ons eigen geweten' en dat we 'alle mensen hetzelfde goed recht [toekennen], hoe, waar of wat zij ook mogen vereren' (elfde geloofsartikel).

Ik geloof in de heilige Schriften uit het verleden. Onze heilige boeken, onze Schriften, bevatten de wetten waarnaar wij leven. Ze leren ons hoe we ons ten opzichte van anderen moeten gedragen, maken ons bewust van de verantwoording voor ons gezinsleven en bovenal geven ze ons goddelijke leerstellingen, beginselen en geboden waarnaar wij ons leven kunnen richten. Ze leren ons de onveranderlijke wet van het oogsten - 'Want wat een mens zaait, zal hij ook oogsten.' (Zie Galaten 6:7, Leer en Verbonden 6:33.) Ze beschrijven in detail dat wij zelf verantwoording dragen voor onze handelingen en onze beloften aan God, die ons het voorrecht heeft gegeven dit

leven met al zijn vreugde, mogelijkheden en uitdagingen te ervaren.

'Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, die Gij gezonden hebt' (Johannes 17:3).

Ik heb mijn Vader en mijn Verlosser nog niet volledig maar wel ten dele leren kennen en liefhebben.

TEN TIENDE: IK GELOOF IN HET GEBED.

Ik geloof in de uitnodiging om in de naam van de Here Jezus Christus tot mijn Eeuwige Vader te komen. Ik geloof in de waarachtigheid van de belofte: 'Indien echter iemand van u in wijsheid te kort schiet, dan bidde hij God daarom, die aan allen geeft, eenvoudigweg en zonder verwijt; en zij zal hem gegeven worden' (Jakobus 1:5).

Die belofte deed Joseph Smith naar het bos gaan, daar in nederigheid bidden om een antwoord op zijn vraag.

Ik geloof zonder enige twijfel in de waarachtigheid van

het visioen dat hij beschreef. Door die communicatiebron tussen de God van de hemel, die de opgestane Verlosser van de wereld is, en een ongeschoolde jongen, die rein van hart was, is deze geweldige en ware kerk op aarde hersteld. Zij verspreidt zich over de aarde om het leven van ieder die naar haar boodschap wil luisteren tot zegen te zijn.

Ik geloof in het gebed, het gebed dat opgezonden wordt door de leiders van deze kerk en dat resulteert in inspiratie en openbaring van God en een zegen is voor zijn kerk en volk.

Ik geloof in gebed, het waardevolle en wonderbaarlijke voorrecht dat een ieder van ons gegeven is om leiding, troost en vrede te kunnen ontvangen.

Dit zijn mijn tien persoonlijke geloofsartikelen. Ik heb telkens in de eerste persoon enkelvoud gesproken en dat is zelden verstandig om te doen. Ik heb geprobeerd ernaar te leven, het ging niet altijd zo goed als ik gehoopt had, maar ik heb wel het verlangen me eraan te houden. Ik heb ze alleen met u besproken in de hoop dat iemand anders er iets aan zal hebben. □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS:

1. We worden voor een groot gedeelte gevormd door onze opvattingen. Zij bepalen ons gedrag.
2. President Hinckley noemt tien persoonlijke richtlijnen, namelijk geloof in
 - de wonderen van het menselijk lichaam en de menselijke geest
 - de schoonheid
 - het evangelie in de praktijk
 - het beginsel 'eerlijkheid duurt het langst'
 - de verplichting en zegen van dienstbetoon
 - het gezin als de belangrijkste eenheid in de maatschappij
 - het beginsel zuinigheid
 - zichzelf
 - God de Vader en zijn Zoon Jezus Christus
 - het gebed

NIET SLECHT

Julene M. Jolley

'Vandaag gaan we over het tempelhuwelijk praten', zei mijn lerares rozenmeisjes met een vriendelijke glimlach. Ik zette me schrap. Ik wist wel hoe het verder zou gaan – alweer.

Iedere keer als we over onderwerpen spraken als tempelhuwelijk of het woord van wijsheid was er wel iemand die mijn vaders naam noemde. Hij was geen lid van de kerk en rookte. Vaak werd hij als voorbeeld gebruikt van hoe het niet moet.

Twee uur later, nog steeds blozend en met een gevoel van schaamte door de opmerkingen in de klas, liep ik naar huis.

Mijn vader heeft een slechte gewoonte maar daarom is hij nog niet slecht, dacht ik boos. Hoe kunnen ze over hem oordelen terwijl ze hem niet eens echt kennen?

Die avond zocht ik wat teksten op over anderen oordelen en ik vond precies de tekst die ik nodig had: 'Maar omdat gij niet altijd (...) de goddelozen van de rechtvaardigen

kunt onderscheiden (...):
Zwijg totdat Ik het dienstig zal achten alles aangaande deze zaak wereldkundig te maken' (Leer en Verbonden 10:37).

Ik las de woorden telkens weer en elke keer werd ik bozer en bozer op de leden van de wijk.

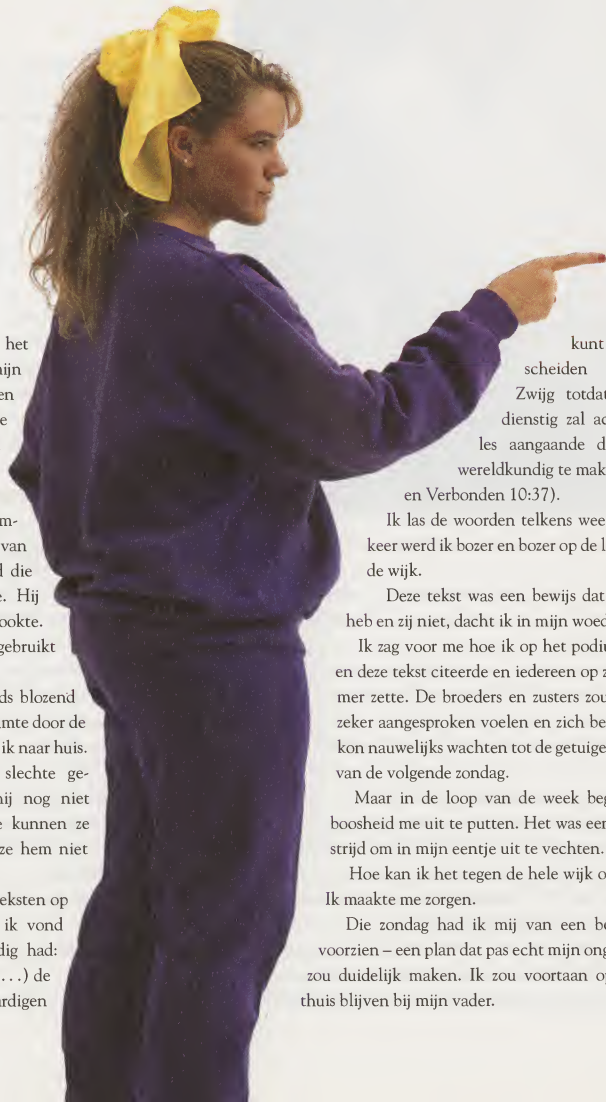
Deze tekst was een bewijs dat ik gelijk heb en zij niet, dacht ik in mijn woede.

Ik zag voor me hoe ik op het podium stond en deze tekst citeerde en iedereen op zijn nummer zette. De broeders en zusters zouden zich zeker aangesproken voelen en zich bekeren. Ik kon nauwelijks wachten tot de getuigenisdienst van de volgende zondag.

Maar in de loop van de week begon mijn boosheid me uit te putten. Het was een te grote strijd om in mijn eentje uit te vechten.

Hoe kan ik het tegen de hele wijk opnemen? Ik maakte me zorgen.

Die zondag had ik mij van een beter plan voorzien – een plan dat pas echt mijn ongenoegen zou duidelijk maken. Ik zou voortaan op zondag thuis blijven bij mijn vader.

Terwijl mijn moeder en mijn zusters zich klaar-
maakten om naar de kerk te gaan, trok ik mijn jogging-
pak aan en plofte naast mijn vader voor de tv neer. Mama
was in de war, maar ik was er zeker van dat papa aan mijn
kant stond.

Nadat iedereen was weggegaan, vroeg hij me waarom ik
thuis gebleven was. Ik vertelde hem alles, ook hoe hard som-
mige leden van de wijk over hem oordeelden.

Hij zei even niets. Toen vroeg hij me of de kerk belangrijk
voor me was.

'Natuurlijk', antwoordde ik.

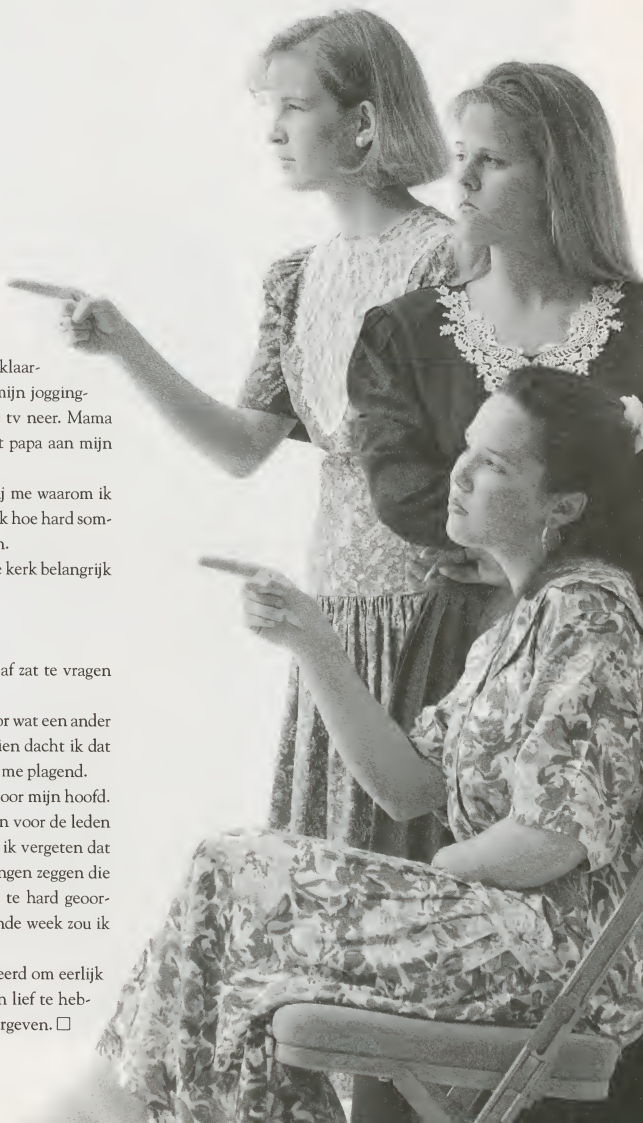
'Geloof je dat de kerk waar is?', vroeg hij.

'Ja, de kerk is waar', zei ik, terwijl ik me af zat te vragen
waar hij op uit was.

'Als de kerk waar is, dan moet je nooit door wat een ander
zegt of doet wegblijven uit de kerk. Bovendien dacht ik dat
mormonen niet behoren te oordelen', zei hij me plagend.

'Zwijg', de woorden van de tekst gingen door mijn hoofd.
Plotseling leek het alsof ze meer voor mij dan voor de leden
van wijk bedoeld waren. In mijn woede was ik vergeten dat
mensen fouten maken en soms onbewust dingen zeggen die
pijn doen. Ik bedacht dat ik misschien wel te hard geoor-
deeld had over de leden van de wijk. Volgende week zou ik
weer naar de kerk gaan.

Mijn vader heeft me mijn hele leven geleerd om eerlijk
te zijn, respect te hebben, hard te werken en lief te heb-
ben. Maar die middag leerde hij me om te vergeven. □

GEZEGENDE, LOFWAARDIGE PIONIERS

Vrouwen die lid zijn van de kerk, houden over de hele wereld het erfgoed van de pioniers in stand door de lasten van andere mensen te verlichten en de weg voor hen te bereiden.

Mary Ellen Edmunds

MET TOESTEMMING VAN DENVER PUBLIC LIBRARY,
WESTERN HISTORY DEPARTMENT

Op zondag 24 juli 1977, 130 jaar nadat de eerste pioniers de Salt Lake Valley waren binnengetrokken, hield ik in een avondmaalsdienst een toespraak over de pioniers. Dat was niet eenvoudig, omdat ik hem in een taal moest houden die ik zelf nauwelijks machtig was: Indonesisch. Ik was lid van de wijk Solo (Java).

Terwijl ik mijn toespraak hield, werd me duidelijk dat deze leden zelf eigenlijk ook pioniers waren – ze behoorden tot de eerste leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in dit oude en groene land.

Sommige zusters kwamen na afloop van de dienst naar me toe om me te bedanken dat ik hun groter inzicht had gegeven in het lijden van de Utah-pioniers en in het grote geloof dat zij hadden. Ik moest denken aan alles wat ik van deze goede Indonesische heiligen geleerd had over geloof en lijden. Hun inspanningen lijken mij net zo belangrijk als die van de Utah-pioniers. De woorden van een lofzang ter ere van de vroege pioniers schoten me te binnen: 'Zij, de grondleggers van de natie.' Ik

Ook al heeft mijn moeder nooit een handkar getrokken, ze was toch een pionier. Ik herinner me hoe ik samen met haar de zieken bezocht, de hongerigen voedde, en de vermoeiden troostte.

vond ze heel toepasselijk voor deze Javaanse zusters.

Langzamerhand, door ervaringen zoals deze in Indonesië, is het tot mij door gaan dringen dat er overal pioniers zijn. Pionieren is niet in de 19de eeuw begonnen, en is niet opgehouden toen de huif- en handkarren hun bestemming bereikt hadden. Een pionier is iemand – het maakt niet uit wie – die de weg bereidt. Pioniers vind je zowel in de 20ste, als in de 18de of als in de 19de eeuw. Je kunt ze in iedere stad of

wijk tegenkomen. Waar iemand de moed heeft om voor te gaan in recht-schapenheid. Ze laten een duidelijk spoor achter dat anderen kunnen volgen. Ik heb enkele pioniers ontmoet en mijn leven is er door verrijkt.

GEZICHTEN VAN GELOOF

Als ik denk aan de gezegende, lofw aardige pioniers, zie ik in gedachten allerlei gezichten voor me. In het bijzonder zie ik de gezichten van vrouwen die ertoe bij hebben gedragen dat ik beter ben gaan begrijpen waarom 'De liefde vergaat nimmermeer' als motto van de zustershulpvereniging is gekozen. Deze zusters hadden metterdaad dienstbetoon als hun wachtwoord en liefde als de ster die hen leidde. Ongewijfeld werden iedere dag iemands lasten verlicht, of werd er iemand opgevrijkt, of nieuwe hoop gegeven.

Het eerste gezicht waar ik aan moet denken is dat van mijn moeder. Ik herinner me hoe ik samen met haar de zieken bezocht, de hongerigen voedde, en de vermoeiden troostte. Ze heeft nooit een handkar hoeven trekken en is nooit als eerste een vallei binnenge-

ILLUSTRATOR. KEITH LARSEN

MAART 1993

13

Deze Boliviaanse pioniers hielden gezinsavond op bed, de warmste plek in hun huis. De wandeling door de regen en modder naar hun huis was meer dan moeite waard.

MET TOESTEMMING VAN CULVER PICTURES

trokken, maar toch was ze een pionier. Soms bezochten we iemand die stervende was, die door mijn moeder liefdevol gewassen en gevoed werd. Soms gingen we naar een Indiaanse nederzetting om kleding en voedsel af te geven en de mensen wat eerstehulpverlening te leren.

Ik moet ook denken aan Barbara Taylor, die ik in 1962 in Hong Kong ontmoette, op de dag dat ik aan mijn zending begon. Zuster Taylor was de vrouw van president Robert Sherman Taylor, president van het zendingsgebied Verre Oosten-Zuid. De dag dat ik aankwam, nam ze me mee op huisbezoek. Met een paar zusters die Kantonees spraken, namen we de bus naar de haven, en van daar een veerboot naar het plaatsje Aberdeen.

Sommige huizen die we bezochten waren uit een heuvel gehouwen. We moesten ons, tussen de kippen en kinderen door, een weg naar boven banen over met de hand gegraven trappen. Toen we een zuster – een knappe jonge Chinese moeder – bezochten voelde ik iets wat ik nog nooit eerder had gevoeld. Ik keek naar de vluchtelingen op de heuvel en realiseerde me dat zij kinderen van God waren die alle hulp verdienden die ik hun kon geven, om hun moeizame leven zin te geven. Overal om me heen waren jongelui die een taal spraken die ik niet verstond –

toch communiceerden ze met mij door te glimlachen en door de gevoelens die ze uitstraalden, ze waren leergierig en wilden vooruitgang maken en helpen.

GEBAANDE WEGEN

Nog zo'n lofwaardige pionier was Maxine Grimm. Ik heb haar in 1964 op de Filipijnen ontmoet, toen er nog maar één gemeente van de kerk en nog geen honderd leden waren. Samen met haar man (we noemden hem 'Grimmpa') heeft zij er toe bijgedragen dat de vlag van de waarheid op die mooie eilandengroep ging wapperen.

Zuster Grimm was gedurende de Tweede Wereldoorlog een vrijwilligster bij het Rode Kruis en was na de oorlog op de Filipijnen gebleven om de nieuwe kerkleden bij te staan. Ik herinner me nog als de dag van gisteren dat ze bij ons flatje aan de Kamias Road aankwam om mee te helpen de ZHV in Quezon City te organiseren. Ze nam altijd exemplaren mee van het *Relief Society Magazine* om aan de zusters uit te lenen. Ze had ook altijd haar draag-

bare orgeltje bij zich zodat we – met zijn zessen – lofzangen konden zingen.

De lieve gezichten van de eerste heiligen der laatste dagen op de Filipijnen zijn voor altijd in mijn geheugen gegrift. Een van de vele gezichten die model zou kunnen staan voor hen allen, is het gezicht van Salud Dizon Jimenez, de eerste bekeerling die zich in Quezon City liet dopen. Ze werd later de eerste ZHV-presidente toen er in die grote stad, vlakbij de hoofdstad Manila, een gemeente georganiseerd werd. Zuster Jimenez en velen met haar moesten vaak uren met jeepneys of bussen reizen naar Taft Avenue in Pasay, waar we de kerkvergaderingen hielden. Anderen volgden in de voetsporen van deze geweldige pioniers, en vandaag de dag zijn de Filipijnen met bijna 300.000 leden en 47 ringen gezegend. Een tempel siert nu de stad Manila.

NIEUWE FUNDAMENTEN LEGGEN

In gedachte zie ik een andere vrouwelijke pionier voor me die de gezinnen in de Gemeente Monclova (Mexico) geleerd heeft van hun huis een huis van kennis te maken. Ik heb haar op een zondag in 1975 ontmoet. Adalita liet me graag zien wat ze bij haar thuis had gedaan om haar kinderen tot studie te motiveren, daarna vertelde ze

me hoe ze de andere zusters in de gemeente had geleerd hoe ze hun kinderen betere studiegewoonten konden bijbrengen. Ondanks dat Adelita zelf een analfabete was, vond ze leren heel belangrijk. Ze was een nederige en liefelijke vrouw, en haar enige verlangen was anderen te helpen.

Ook moet ik denken aan de heiligen in het plaatsje Bermejillo

(Mexico) waar ik in 1975 met de zendelingen voor de gezondheidszorg geweest ben. Terwijl we met de gemeentepresident en zijn vrouw over de stoffige weg liepen, werd ons gezegd hoe we de huizen van de kerkleden konden herkennen. Hun tuinhekjes en huizen waren netjes geschilderd, en hun tuinen onderscheidden zich door de netjes aangelegde groentebed-

den en bloemenperken. Terwijl we langs verscheidene huizen liepen, vertelde de vrouw van de gemeentepresident ons: 'Deze mensen zijn momenteel niet actief, daarom kun je niet zien dat ze heiligen der laatste dagen zijn. Maar ze zullen gauw weer in ons midden zijn, en bij jullie volgende bezoek zul je ze er ook tussenuit kunnen halen.' Uiteindelijk bouwden de leden

van deze gemeente hun eigen kerkgebouw.

De gedachte aan het mooie gezicht van zuster Pai op de Altiplano-vlakte in Bolivia vervult mij met een warme gloed. Ik heb haar en haar gezin in januari 1975 bezocht. Ze waren slechts drie maanden lid van de kerk, maar ze hadden al wel begrepen dat president Spencer W. Kimball de leden had aan-

gemoedigd om een groentetuin aan te leggen. Het was geweldig om te zien hoe ze twee groentetuintjes en een bloementuin hadden aangelegd. Iedere avond bedekten zij hun tuintjes met plastic om te voorkomen dat de planten zouden bevriezen.

Ik zal hun gezinsavond die op het warmste plekje in hun huis gehouden werd – hun bed – nooit vergeten. Over

die ervaring schreef ik in mijn dagboek: 'De regen en de kou, de lange weg en de modder waren het allemaal waard. Ik had wel honderd kilometer willen lopen om de goede geest en het enthousiasme van dit gezin te voelen. Ze waren blij met de kerk die hun beginnende leerde die hun leven gezonder en gelukkiger maakten.' Gezegende, lofwaardige pioniers.

**Na iedere vergadering gingen de
Indonesische zusters in gebed
om onze Hemelse Vader te vragen
wie zij moesten bezoeken.
Vervolgens namen ze de rijst
die ze de hele week opgespaard
hadden en gaven het aan
hen die minder hadden dan zij.**

MET TOESTEMMING VAN CULVER PICTURES

Ik moet denken aan een vrouw die ik vlak na de kerst in 1983 ontmoette in de Dominicaanse Republiek. Een paar zendelingen en ik waren bij haar thuis toen ze ons over de enorme ommekeer vertelde die het lidmaatschap van de kerk in haar leven had te weggebracht. Ik was onder de indruk van haar moed om verkeerde oude gewoonten en tradities te veranderen. Mijn geloof werd versterkt toen deze pionier haar diepste gevoelens over Jezus Christus uitte en de vreugde met ons deelde die zij voelde omdat ze met het evangelie in aanraking was gekomen.

Ik huilde toen ik wegging. We waren maar eventjes bij haar geweest, maar het was alsof ik haar al mijn hele leven kende. Toen mijn collega's en ik de straat uitliepen, draaide ik me telkens om, om haar gedag te zwaaien. Zij zwaaide nog steeds toen we de hoek omgingen en we haar stralende gezicht niet meer konden zien.

VOORWAARTS GAAN

Veel van de pioniersgezichten die ik in mijn hart meedraag, zijn die van vrienden in Nigeria. Toen ik er voor het eerst kwam, in januari 1984, leerde ik Cecilia kennen. Het dagelijks leven daar leek me een overweldigende taak en ik leerde al snel Cecilia's creatieve

manier van pionieren kennen. Ik zei: 'Jij bent mijn lerares.'

Ze antwoordde: 'Ik zal je lerares zijn.'

Ik zei haar dat ik niet wist of ik me alles wel snel eigen kon maken, omdat ze me zoveel te leren had. Ze glimlachte vriendelijk en zei: 'Ik zal niet te snel gaan.'

En dat deed ze ook niet. We zijn verscheidene maanden burens geweest en ik zal haar mijn hele leven dankbaar zijn voor alles wat ze me geleerd heeft. Ik ben een betere pionier geworden dankzij deze en andere grote geesten die het mij mogelijk maakten om een tijdje in hun voetsporen te treden.

Een van de waardevolste lessen die ik in Afrika geleerd heb, is mijn prioriteiten en waarden onder de loep te nemen. In het ZHV-lesboek lezen we hoe we onze kinderen konden leren hun laden schoon en opgeruimd te houden. Een zuster vroeg: 'Wat is een lade?'

Zoveel grote heiligen der laatste dagen, lofwaardige pioniers, zullen hun verhoging ingaan zonder ooit een lade

te hebben gezien, een nieuwe jurk te hebben gedragen, een agenda te hebben gebruikt of in een spiegel te hebben gekeken. Ze zullen zich in het celestiale koninkrijk verheugen zonder ooit over Temple Square gelopen te hebben of het hoofdkantoor van de ZHV in Salt Lake City te hebben bezocht.

Ik vind het nog steeds grappig dat mijn collega, Ann, en ik naar Cecilia en anderen gestuurd werden om hun in zelfredzaamheid te onderwijzen. Ik hoop dat wij hun waardevolle informatie over gezondheid en hygiëne hebben kunnen geven, maar ik weet zeker dat ik de belangrijkste lessen heb geleerd. De meeste lessen die ik van hun geleerd heb, hebben met zelfredzaamheid te maken. Ik ben ervan overtuigd dat Cecilia en haar zusters zich in iedere noodsituatie weten te redden. Voorwaarts gaan, telkens voorwaarts gaan, ze zijn inderdaad gezegende, lofwaardige pioniers.

Ik heb Sally Pilobello voor het eerst in 1972 op de Filipijnen ontmoet waar ik als zending voor de gezondheidszorg naar toe was gestuurd. Ik vernam dat zij en haar man na vijf maanden hun eerste baby hadden verloren. Sally had nog meer kinderen gekregen, maar nu ze weer zwanger was, vroeg ze me: 'Hoe kan ik een gezonde mormoonse baby krijgen?' Ik had bewondering

voor haar moed en geloof en de wijze waarop ze nieuwe kennis aanvaardde en hoe ze zich nieuwe gewoonten en tradities eigen maakte. Spoedig wist de hele buurt: 'Er is een mormoonse baby op komst!'

Sarah Pilobello werd op 20 januari 1973 geboren – ze was een gezonde, mooie 'mormoonse baby'. De pioniersgeest van haar moeder maakte het haar mogelijk nieuwe waarheden te aanvaarden. Sally glimlachte meestal tegen me en zei dan: 'Zuster, je kunt een oude hond nooit nieuwe trucjes leren.' Dan wachtte ze even en zei: 'Maar zuster, ik ben geen hond!'

In 1984 ontving ik een brief van de elfjarige Sarah – door haar familie een vriendin wordt ze liefkozend 'Me-loentje' genoemd. Ze schreef: 'Het spijt me dat ik zo lang niet geschreven heb, maar iedere keer als ik met mijn brief wil beginnen, willen mijn vriendjes en vriendinnetjes met me spelen. Nu heb ik besloten u eerst een brief te schrijven. We zijn blij dat mama doet wat de welzijnszendingen haar geleerd hebben. We zuiveren het water en eten gevarieerd. Daarom groeien wij sneller dan de andere kinderen. Ze zijn bezig met de bouw van de tempel en ik hoop u daar te ontmoeten. Ik hou van u. Me-loentje.'

Ik kreeg ook een brief van haar moeder, mijn lieve vriendin Sally: 'Ik

wil mijn dank betuigen voor wat je ons geleerd hebt. Het maakt zo'n verschil in mijn gezin. Ik realiseer me nu dat sommige zaken die mijn moeder me geleerd heeft – en zij heeft ze weer van haar moeder geleerd – niet goed zijn. Maar de waarheden die ik nu geleerd hebben zullen via mijn kinderen naar hun kinderen en de komende generaties gaan. We zullen niet langer door onwetendheid geplaagd worden. "En gij zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken" (Johannes 8:32). Men zegt wel, dat het nooit te laat is om iets te leren en om te veranderen. God moet wel heel veel van ons houden dat Hij ons zoveel waarheden openbaart.'

DIENTSBETOON IS HET WACHTWOORD

Toen ik in 1976 voor het eerst in Indonesië was, heb ik op Java een groepje pioniers ontmoet waardoor ik de woorden *troosten*, *medeleven* en *diensbetoon* veel beter ben gaan begrijpen. Die ZHV-zusters, onder leiding van hun presidente, Ibu Subowo, klein van gestalte, hadden een grote ziel. Iedere ochtend voordat ze met koken begonnen, legden ze ieder een lepel rijst apart. De rijst bewaarden ze in een plastic zakje en namen het op zondag mee naar de ZHV-vergadering.

Na afloop kwamen ze samen en gingen in gebed om onze Hemelse Vader te vragen wie zij moesten bezoeken. Dan gingen ze naar die mensen toe en gaven de rijst aan hen die minder hadden dan zij.

Toewijding. De opslagplaats van de Heer. Een gemeenschap van onderling afhankelijke heiligen der laatste dagen. Ik leerde veel over opoffering en vroeg me af wat mijn equivalent voor een lepel rijst was.

Ik heb veel nagedacht over Enos' woorden aan het eind van zijn verslag in het Boek van Mormon. Hij was ervan overtuigd dat hij de Heer eens zou ontmoeten en 'Zijn aangezicht met blijdschap [zou] zien' (Enos 1:27). Er zijn vele gezichten waarvan ik hoop dat ik ze eens met blijdschap weer zal zien. Onder hen zijn de gezichten van de vrouwen die me zoveel hebben geleerd over pionieren – die dienstbetoon als wachtwoord en liefde als leidende ster hebben.

We zijn *allemaal* pioniers. Door de jaren heen, en het maakt niet uit waar, maken wij nieuwe wegen voor anderen begaanbaar. We steken allemaal op onze eigen manier de vlakten over, zingen onze liederen, begraven onze doden, verwerken ons persoonlijk verdriet, dragen elkaars lasten, bezoeken, troosten en tonen medeleven. Gezegend, lofwaardige pioniers! □

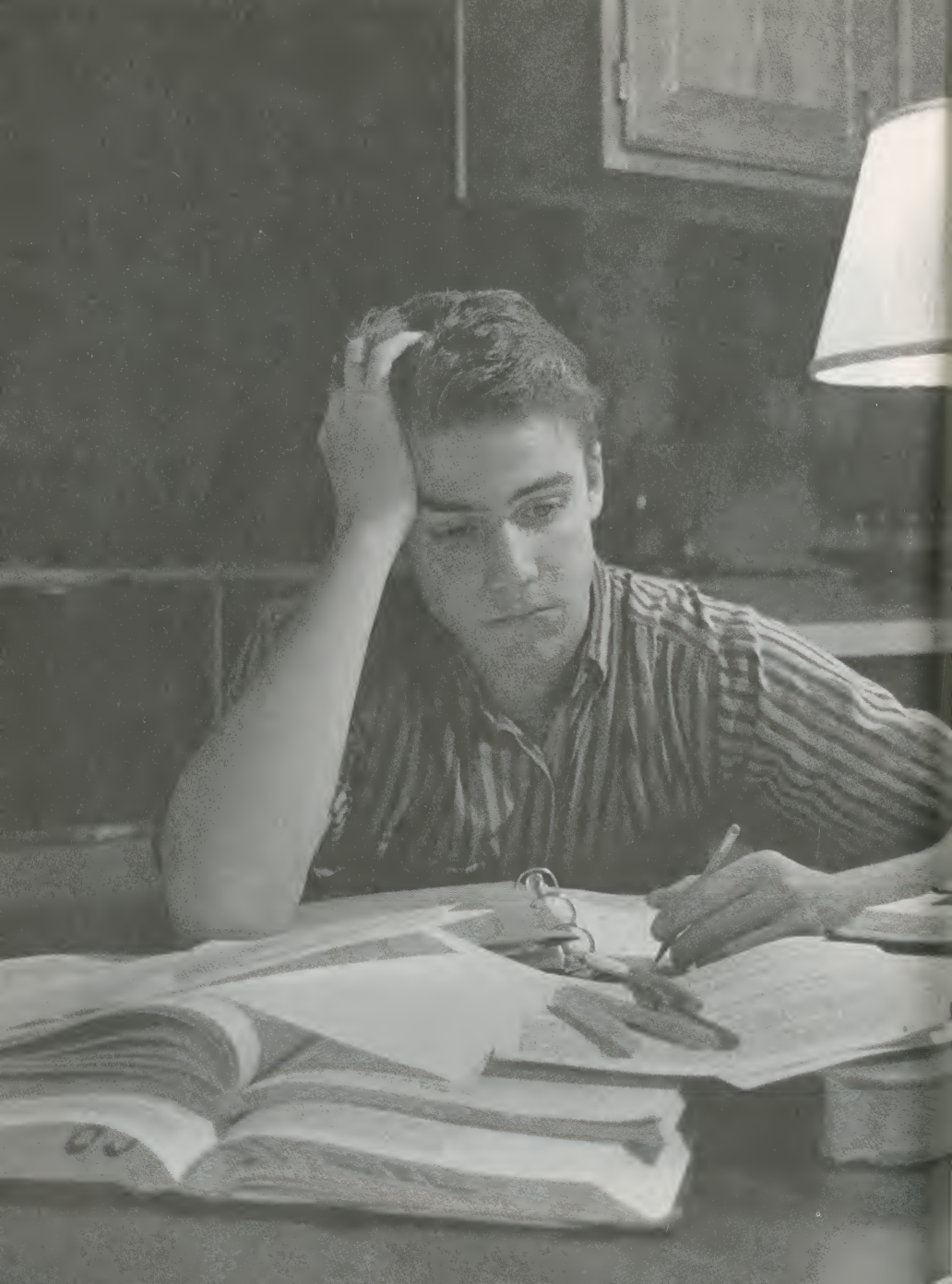
LEES DE INSTRUCTIES

VOORDAT ALLES MISGAAT

[ZIE MOSIAH 1:6-7]

PHOTOGRAPH: CEMIG DWOND

HOE KAN IK HET PROBLEEM 'UITSTELLEN' OPLOSSEN?

'Ik heb echt een probleem met zaken uitstellen. Ik maak mijn taken niet af, bereik mijn doelen niet en houd me niet aan mijn beloften, gewoonweg omdat ik overal te laat aan begin. Ik wil anderen niet teleurstellen, het lijkt alsof ik gewoon niet kan beginnen. Wat kan ik daar aan doen?

De antwoorden gelden als leidraad en niet als officiële uitspraak aangaande de leerstellingen van de kerk.

ONS ANTWOORD:

Uitstellen is een gewoonte die je kunt veranderen. Op de eerste plaats moet je de beslissing nemen om te willen veranderen. Ten tweede: ga met het probleem naar je Hemelse Vader. Als je oprecht bidt, zal Hij je de leiding en ondersteuning geven die je nodig hebt om te kunnen veranderen. Werk vervolgens aan hetgeen je wilt bereiken.

Hier zijn wat nuttige ideeën:

- Maak iedere dag een lijstje van wat je wilt doen en streep ze af als je er klaar mee bent. Een kleine agenda op zak dragen helpt ook.
- Begin met de moeilijkste taak of de taak die je het minst plezierig vindt. De rest zal in vergelijking daarmee dan makkelijk lijken.
- Verdeel grote, ontmoedigende taken in kleinere. Maak ze dan een voor een af.
- Beloon jezelf wanneer je een taak volbracht hebt. Als je een hele moeilijke taak af hebt, las dan wat tijd in om te ontspannen.
- Maak er een spel van om moei-

lijke of vervelende taken af te krijgen. Zeg tegen jezelf: 'Ik zal er twintig minuten aan werken en mijn uiterste best doen.' Als je je erop concentreert om dingen snel af te krijgen, krijg je meestal meer af.

- Verwijder zaken die je af kunnen leiden. Blijf uit de buurt van voedsel, televisie, tijdschriften, telefoons en anderen verleidingen zolang je aan het werk bent.
- Stel niets uit omdat je bang bent dat het resultaat niet perfect zal zijn. Het is beter je best te doen om doelen te bereiken – zelfs als het resultaat niet perfect is – dan om niet eens te beginnen.
- Wees realistisch in het zetten van doelen en wees flexibel.
- Hou je niet met meer zaken bezig dan je aankunt. Als je er mee instemt iets te doen, doe er dan alles aan om het af te krijgen. Zeg geen ja als het niet in je bedoeling ligt om die taak te volbrengen.
- Stel prioriteiten en bepaal wanneer je iets af wilt hebben.

- Beloof jezelf dat je de gewoonte van uitstellen zult veranderen. De apostel Paulus heeft ons de raad gegeven: 'Wat gij ook doet, verricht uw werk van harte' (Kolossenzen 3:23). Doe je vele taken enthousiast en vrolijk. Je hoeft niet iedere minuut van de dag in te plannen. Gun jezelf ook wat vrije tijd en wat tijd om plezier te hebben.

ANTWOORDEN VAN LEZERS:

Als je een roeping of een taak krijgt, begin er dan meteen mee. Als je zorgvuldig plant wat er gedaan moet worden en daaraan vasthoudt, dan zul je succes hebben.

Er is geen beter gevoel dan het gevoel dat je krijgt als je je taken op de juiste wijze vervult. Je geweten zal goed zijn en je zult je waarlijk gezegend voelen. Je zult alle moeilijke taken kunnen volbrengen – zowel geestelijke als materiële.

*Marlene Alves de Almeida (31)
Wijk Cordeiro
Ring Recife-Zuidwest (Brazilië)*

Soms vind ik het moeilijk om mezelf te motiveren voor de taken die ik gekregen heb. Als het me niet lukt, zeg ik altijd tegen mezelf dat ik er in de toekomst meteen aan zal beginnen, zodra

ik weet wat ik moet doen. Telkens weer maak ik dezelfde vergissing. Ik realiseer me echter dat onze Hemelse Vader ons pas kan helpen als we zelf een poging doen om te beginnen.

Als ik met mijn taak begin, het maakt niet uit of ik me niet zo geïnspireerd voel, dan zal mijn Hemelse Vader me helpen. Ik verdeel mijn taak in kleinere stappen en zet ook een tijdslimiet waarbinnen ik iedere stap bereikt wil hebben, daarna probeer ik me aan dat schema te houden. Wanneer ik er echt mee aan de slag ga, inspireert de Heer me. Hoe groter mijn verlangen is om de taak te volbrengen, des te groter de vreugde die ik erbij ondervind.

Denk eraan dat wanneer je zaken uitstelt, je alleen maar egoïstisch bent. 'Stel nooit uit tot morgen wat je vandaag kunt doen.'

Masami Ohta (19)
Gemeente Nonami
Ring Nagoya (Japan)

Ijdelheid is een ernstige zwakte die onze vooruitgang in de weg kan staan. Soms stel ik zaken uit, omdat ik liever TV kijk of niets doe. Onze Hemelse Vader houdt van ons en geeft ons allerlei kansen om onze slechte gewoonten te overwinnen.

Als ik om leiding van de Heilige Geest bid, ben ik beter in staat om mijn

tijd in te delen en te bepalen wat ik kan bereiken. Ik probeer met een doel in gedachte te plannen en heb ontdekt dat naarmate ik alles beter plan, ik meer kan doen in minder tijd.

Rosa Beatriz Pérez
Baulino (19)
Wijk Los Laureles
Ring Cuidad Ojeda
(Venezuela)

Iedere dag schrijf ik op wat ik moet doen en nummer mijn taken in volgorde van belangrijkheid. Gedurende de dag streep ik af wat ik volbracht heb, en ook al krijg ik mijn lijstje nooit helemaal af, ik voel me succesvol omdat ik afkrijg waar ik aan begonnen ben.

Sandra Berger
Gemeente Bielefeld
Ring Hannover
(Duitsland)

Ik had echt problemen met uitsstellen. Op een dag zocht ik een rustig plaatsje op en dacht ernstig na over hoe ik over mezelf dacht en hoe God over mij dacht. Ik dacht na over alles wat ik niet had gedaan en voelde me belabberd.

Toen knielde ik neer, bad tot mijn Hemelse Vader en vroeg Hem mij te vergeven en me de kracht te geven om het voortaan beter te doen. Beetje bij

beetje ontdekte ik dat mijn leven ten goede veranderde. Ik gun mezelf nu tijd om over geestelijke zaken en over mijn taken na te denken. Die momenten helpen me onder ogen te blijven zien wat echt belangrijk is in mijn leven en me geen zorgen te maken over andere zaken. Ik heb geloof in mezelf ontwikkeld en ontdekt dat ik een dochter van God ben en dat Hij van me houdt.

María Verónica
V. Basilio (16)
Wijk Tagig
Ring Pasig
(Filipijnen)

Voordat ik lid werd van de kerk had ik problemen met uitsstellen. Ik maakte niets af omdat ik twintig dingen tegelijk wou doen en doelen zette die onbereikbaar waren. Beetje bij beetje heb ik geprobeerd om minder te doen, maar om wat ik deed wel goed te doen. Nu ben ik in staat om alles waar ik aan begin ook af te maken. Ik zie verbetering omdat ik geleerd heb hoe ik mezelf beter kan voorbereiden.

Carmen Cantos
Gemeente Jaén
District Málaga (Spanje)

Ze zeggen: 'Ledigheid is des duivels oorkussen.' Soms ben ik lui, maar dan moet ik eraan denken dat ik een kind

van God ben, dat Hij altijd bij me is en dat ik me dus kan verbeteren. Ik ben een deel van zijn grote, eeuwige plan. Dit motiveert me om beter mijn best te doen.

O Un-ju (18)
Wijk Son Hua
Ring Chong-ju
(Korea)

We weten niet wanneer onze laatste dag op deze aarde zal zijn, daarom moeten we ons nu voorbereiden zo te leven als de Heer dat wil. Wanneer we taken uitstellen, voelen we de invloed van de Heer vaak minder sterk dan mogelijk is.

Paula Folau 'Alovil
Auckland (Nieuw-Zeeland)

Ik voelde me vaak heel rot omdat ik mijn taken voor school, voor mijn werk en in de kerk niet afkreeg. Op een dag dacht ik erover na hoeveel ik uitstelde en waarom en ik ontdekte dat ik de onbelangrijke zaken voor liet gaan. Ik voelde me al die tijd schuldig dat ik niet mijn best had gedaan en het maakte me ongelukkig en depressief.

Terwijl ik ernstig nadacht over mijn onbeholpenheid, probeerde ik mezelf te zien als de dochter van God die ik

kon zijn. Ik dacht aan alles wat ik kon. Toen kwam er een gevoel van liefde en vrede over me. Ik ontdekte hoe belangrijk het is dat ik een dochter van God ben en bemerkte dat ik niet genoeg zelfvertrouwen en doorzettingsvermogen had om mijn doelen te bereiken. Ik wist dat mijn Hemelse Vader veel van me houdt en wil dat ik beter mijn best doe. Ik begon te veranderen en nu weet ik dat niets onmogelijk voor me is als ik er maar aan werk.

We moeten vertrouwen in onszelf hebben, in onze mogelijkheden en in onze talenten – en we moeten onszelf waarderen zoals de Heer ons waardeert. Als een ieder van ons maar zou beseffen wat voor goddelijke mogelijkheden we hebben, dan zullen we daardoor gemotiveerd raken en grote dingen in ons leven bewerkstelligen.

Rita David (19)
Wijk Aquanamibi
Ring Fortaleza
(Brazilië)

Ik ben dankbaar voor de leiders van de kerk, die ons gevraagd hebben, een dagboek bij te houden. Iedere avond schrijf ik op wat ik die dag gedaan heb. Dit draagt er toe bij dat ik stil sta bij mijn taken en erover nadenk wat ik beter kan doen. Voordat ik ga slapen, vraag ik mijn Hemelse Vader mij te helpen goede doelen te stellen en die

te bereiken. Ik voel dat ik doelbewuster bezig ben en beter probeer mijn doelen te bereiken wanneer ik ze opschrijf.

Zending
Jörg Fischer (23)
Gemeente Nürnberg
District Nürnberg
(Duitsland)

Ook jij kunt van de vraag-en-antwoordrubriek een succes maken door de onderstaande vraag te beantwoorden. Je moet je antwoorden dan voor 1 mei 1993 sturen naar QUESTION AND ANSWERS, International Magazines, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150, USA. Vermeld daarbij ook je naam, adres, leeftijd, woonplaats, wijk of gemeente en ring of district.

Je kunt in je eigen taal schrijven (of typen); de antwoorden worden vertaald. Indien mogelijk stuur dan ook een foto van jezelf mee. Deze wordt niet teruggestuurd. Als je antwoord erg persoonlijk is, kun je verzoeken dat je anoniem blijft. Niet alle antwoorden kunnen gepubliceerd worden.

VRAAG: Ik heb over een bepaald probleem gebeden, maar ik weet niet zeker of ik antwoord gekregen heb. Hoe kan ik de ingevingen van de geest onderscheiden van mijn eigen gedachten, hoop en angsten? □

MANOLI'S EERSTE VASTEN

Carol Ann Baughman Rivero

Vele jaren lang hielden we een keer per week thuis ZHV-vergadering in ons stadje in Spanje. Aangezien de meesten vrouwen die naar de vergadering kwamen van een ander geloof waren, vermeden we in eerste instantie de lessen in de gids die leerstellingen van de kerk behandelden. Maar geleidelijk aan gaven we toch ook de lessen geestelijk leven.

Een zekere morgen was ik gebedvol op zoek naar een onderwerp dat de vrouwen zou inspireren. 'Wat wil u dat de zusters deze week horen, Vader?' bad ik.

Toen vond ik een les over bidden en vasten. Ik voelde me geïnspireerd deze les te geven, maar ik was benieuwd hoe het idee van vasten over zou komen bij de zusters die geen lid waren van de kerk. Ik besloot af te gaan op de inspiratie, omdat ik lang geleden geleerd had de ingevingen van de Heilige Geest niet in twijfel te trekken.

De les ging goed en vele verkeerde ideeën en twijfels werden opgehelderd. De vrouwen kwamen tot het inzicht dat vasten, vergezeld van gebed, een machtig middel is dat iedereen kan gebruiken. Toen ik wilde weggaan, kwam er een vrouw naar me toe die zelden onze vergadering bezocht en ze vroeg: 'Kan ik ook vasten?'

'Natuurlijk, Manoli', antwoordde ik. 'Iedereen kan vasten. Hemelse

Vader maakt geen onderscheid tussen zijn kinderen.'

Manoli was duidelijk in de war toen ze verder ging. 'Ziet u, mijn moeder

zit al twee jaar in een psychiatrische inrichting. Het gaat steeds slechter met haar en de laatste tijd herkent ze mij of mijn zuster niet eens meer. Wij voelen ons zo machteloos als we haar bezoeken. Het doet zo'n pijn om haar zo te zien.'

Ik vertelde Manoli dat ik samen met haar zou vasten. We begonnen met een gebed. Toen we opstonden, legde ik uit dat onze Hemelse Vader altijd onze gebeden en vasten beantwoordt, maar op zijn eigen tijd en op zijn eigen manier.

De volgende morgen vertelde Manoli's zuster haar dat hun moeder niet meer de gebruikelijke kalmeringsmiddelen kreeg omdat haar toestand aanzienlijk verbeterd was. Ze werd niet meer gekweld door de intense angst die ze eerder ervaren had en lag vredig in bed. De volgende dag stierf ze, maar Manoli voelde zich getroost doordat ze wist dat haar moeder vredig gestorven was.

Ik heb hier veel van geleerd. Ik weet dat onze Hemelse Vader Manoli in gedachten had toen Hij mij inspireerde om deze les te geven. Het was een voorbereiding voor deze zusters op de dood van hun moeder. □

ILLUSTRATOR: PAUL WANN

Afhankelijk van de Gemeente Hengelo

Nieuwe gemeente in Winterswijk

Jan Lingem

Zondag 3 januari 1993 was een historische dag voor de plaats Winterswijk. Op deze prachtige winterse dag werd om 10.30 uur in een gehuurde zaal van de Molenveld Hoeve begonnen met de eerste avondmaalsdienst van de Gemeente Winterswijk. Voor de leden die in Winterswijk en omgeving wonen, betekent dit dat zij voortaan heel wat dichterbij huis naar de kerk kunnen. Voorlopig zal er elke zondag alleen een avondmaalsdienst worden gehouden.

In deze dienst waren aanwezig: Max van der Put, president van de Ring Apeldoorn, Jack van Oudheusden, regionaal vertegenwoordiger, en president en zuster Hoole, van het Zendingsgebied Amsterdam Nederland.

Jan Peters, president van de Gemeente Hengelo, sprak in zijn toespraak over het zoeken naar de waarheid en waar die gevonden kan worden. Alleen in Christus zullen we uiteindelijk de waarheid vinden die onveranderlijk is en ons terug zal kunnen brengen bij onze Hemelse Vader.

Ouderling Van Oudheusden gaf de leden de aanmoediging om elke zondag trouw de avondmaalsdienst te bezoeken en in alles een voorbeeld te zijn voor onze medemens. Ons goede voorbeeld

De groep leden en zendingen die de 9000 uitnodigingen in Winterswijk heeft verspreid.

De zaal waar de Gemeente Winterswijk in samenkomt: de Molenveldhoeve.

is een goede vorm van zendingswerk. De mensen zullen zien dat we anders zijn.

President Van der Put sprak over het belang van levende profeten. In het bijzonder sprak hij over de profeet Joseph Smith, die het Boek van Mormon onder goddelijke leiding vanaf de gouden platen heeft vertaald. Als wij een getuigenis willen krijgen van het Boek van Mormon, moeten we de Heer in oprecht gebed vragen of het Boek van Mormon waar is, zoals Moroni aangeeft in Moroni 10, vers 4.

In deze eerste avondmaalsdienst in Winterswijk, de eerste van vele, naar wij hopen, was de Geest duidelijk aanwezig. <

De Molenveldhoeve.

De kerk in de Achterhoek

Jan Peters

De Achterhoek is een heel mooi deel van Nederland. Het ligt ver van de Randstad en ademt rust uit. De natuur is schitterend. De grootste plaatsen zijn Winterswijk, Aalten en Lichtenvoorde.

Er wonen achttien kerkleden in de Achterhoek. En hoewel de Achterhoek binnen de grenzen van de Gemeente Hengelo valt, is het toch bijna een uur rijden naar de kerk in Hengelo. Met het openbaar vervoer duurt het zelfs twee uur. Toen twee leden plotseling tijdelijk zonder auto kwamen te zitten, werd het nog duidelijker dat er wat moest gebeuren om ieder in staat te stellen de vergaderingen

van de kerk bij te wonen.

In het leidinggevend priesterschapsc comité heb ik toen het voorstel gedaan om een afhankelijke gemeente in Winterswijk te organiseren. Op mijn zending ben ik twee keer werkzaam geweest en heb ik van dichtbij meegeemaakt hoe fijn het is om met een kleine groep in de eigen regio Gods koninkrijk op te bouwen. De leden uit Winterswijk waren direct enthousiast.

President Max van der Put stond niet onwelwillend tegenover dit voorstel en we hebben toen samen een aantal leden bezocht. Ook president Hoole was bereid zijn medewerking te verlenen door een paar zendingen in Winterswijk te plaatsen. Het zendingswerk in dit nog onbewerkte deel van de wijngaard kon daardoor beginnen. We vonden het fijn om te horen dat ouderling L. Tom Perry van de Raad der Twaalf Nederland had toegewijd aan de verkondiging van het evangelie. Het sterkte ons om door te gaan met het organiseren van deze nieuwe gemeente.

We hebben de invloed van die toewijding onder andere gemerkt toen we met twee journalisten van de plaatselijke krant spraken. Zij hebben twee positieve artikelen geschreven die in de regionale dagbladen zijn verschenen. Een hoogtepunt vond op woensdag 30 december plaats toen we met de zendingen en enkele leden uit Apeldoorn, Hengelo en Winterswijk 9000 uitnodigingen voor de eerste avondmaalsdienst in heel Winterswijk hebben verspreid. De zendingen krijgen nog dagelijks positieve reacties op de krante-artikelen en de uitnodigingen.

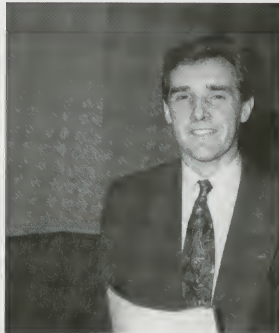
We hebben nu [begin januari, red.] tweemaal een avondmaalsdienst gehad, waarin een bijzonder fijne geest heerst. Misschien is het omdat zoveel mensen meewerken aan de opbouw van Gods koninkrijk. Zowel leden uit Apeldoorn, Hengelo als Winterswijk zijn hierbij betrokken en dat schept een speciale band. We zijn blij dat we deze stap genomen hebben. <

Nieuw presidium in District Antwerpen

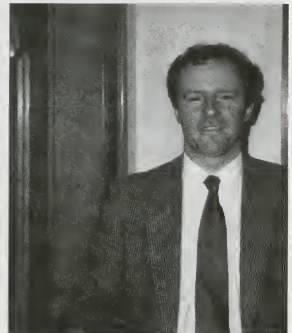
Op 15 november 1992 werd tijdens de districtsconferentie van het District Antwerpen Jean Huysmans ontheven als president van dat district. Zijn beide raadgevers eveneens. Als nieuw districtspresidium werd gesteund:

President: Jo Buysse. Hij is gehuwd met Linda Vergauwen. Zij hebben 4 kinderen en 2 pleegkinderen. President Buysse is technisch directeur bij een bouwfirma.

Eerste raadgever: Robert Kempnaers. Hij is gehuwd met Louise Last. Zij hebben 6 kinderen. President Kempnaers is manager bij een tapijtreinigingsbedrijf.

Tweede raadgever: Marc Deneyer. Hij is gehuwd met An Herten. Zij hebben 1 kind. President Deneyer is microfilmer bij de Genealogical Society of Utah.

Assen: eigen haard is goud waard

Zuster M. Beute

In 1960 blijkt de kerk al in Assen gevestigd te zijn. Er waren op dat moment twee zendelingen en op papier ongeveer 30 leden. Er werd vergaderd in een gebouw aan de Groningerstraat, dat toebehoorde aan een vakbond. Na verloop van tijd is de kerk verhuisd naar het gebouw De Kern. Door omstandigheden moest dit gebouw echter ook weer verlaten worden, waarna de diensten werden gehouden in de Wilhelminaschool. Veel kinderen uit de buurt kwamen naar het jeugdwerk. Men heeft langere tijd in het gebouw vergaderd, totdat er machines werden geplaatst voor het vak handenarbeid. Er was toen geen plaats meer voor de kerk. Wederom moest een vergaderruimte worden gezocht. Aan zuster Kuperus werd gevraagd of de diensten tijdelijk bij haar thuis mochten plaatsvinden totdat een geschikte locatie gevonden was. Dat heeft zo'n twee en een half jaar geduurd.

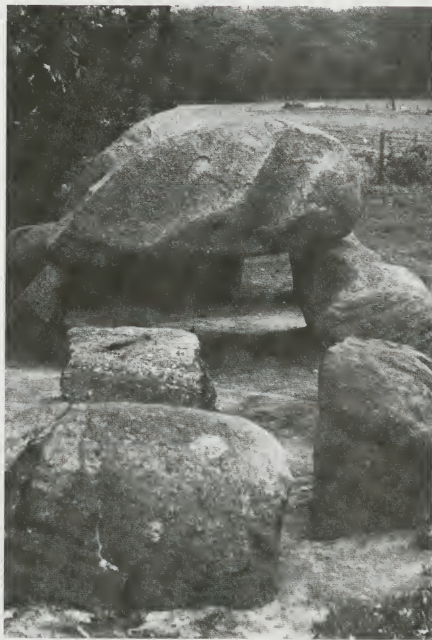
De kerk vond ruimte in buurthuis De Schulp. Er was op dat moment geen gemeentepresidium, Assen stond onder toezicht van de Gemeente Groningen.

Broeder Johan Blomsma, net een half jaar lid, werd geroepen als gemeentepresident. Hij heeft die functie negen jaar vervuld. In die tijd zijn ook de hulporganisaties van start gegaan. De vergaderingen op zondag werden in De Schulp gehouden, maar de vergaderingen van het jeugdwerk bij zuster De Groot thuis, de OOV bij de familie Blomsma, en de ZHV bij zuster Prah. Op dat moment waren er ongeveer 20 actieve leden in Assen. De Gemeente Assen is altijd een actieve gemeente geweest. Menige activiteit is er georganiseerd.

In juli 1986 werd besloten de Gemeente Assen te laten samengaan met de Wijk Groningen.

In maart 1991 is Assen echter weer een zelfstandige gemeente geworden. Gesteund door een aantal leden uit de Wijk Groningen, telt Assen nu ongeveer 40 actieve leden. Er zijn twee voltijdzendelingen werkzaam. Dat werpt zijn vruchten af, want de eerste dopelinge is inmiddels een feit. Er wordt nauw samengewerkt tussen zendelingen en leden, waardoor de Gemeente Assen ook belangstellenden kan verwelkomen.

De hele gemeente is blij weer een gebouw in Assen te hebben waar alle diensten en vergaderingen plaatsvinden. Er

De Gemeente Assen heeft weer een eigen onderkomen...

is een jong gemeentepresidium dat de zaken enthousiast aanpakt. Ook de andere functionarissen zetten hun beste beentje voor. Het lijkt dan ook geen twijfel dat de Gemeente Assen in de toekomst zal groeien. De situatie zoals die in de jaren zestig gold, is voor de Assense leden gelukkig verleden tijd. <

Voor dit verslag is gebruik gemaakt van de aantekeningen van de oudere leden in Assen.

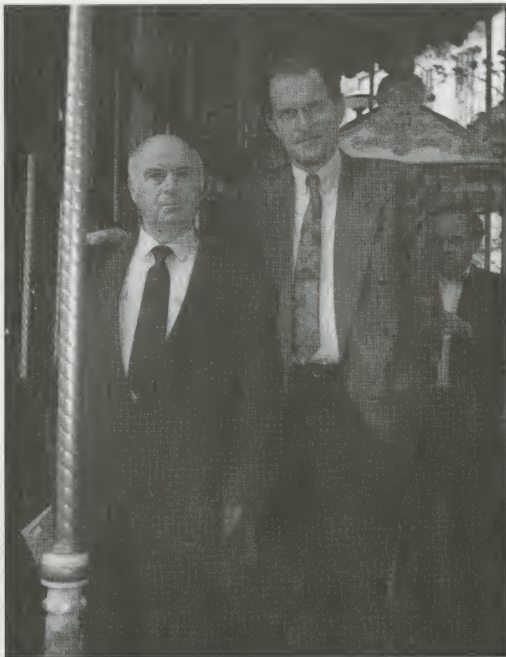
Wouter van Beek nieuwe president Werelddambond

‘Dammen is een wandelsport’

Hij was als dammer jaren geleden Nederlands jeugdkampioen en clubkampioen. Tegenwoordig zit Wouter van Beek, lid van de Wijk Utrecht en leerkracht Evangelieeer aldaar, achter het derde bord van het Utrechtse Ons Genoegen. In oktober 1992 werd hij benoemd tot voorzitter van de Fédération Mondiale du Jeu de Dames.

‘Ik hoop dat het dammen over een aantal jaren een olympische sport is. Samen met andere denksporten als schaken, bridge en go. Deze sporten kunnen als landwedstrijden heel goed naast het huidige Olympische assortiment bestaan. Sporten is niet alleen een kwestie van lichaamskracht. Dat wisten de oude Grieken al. Bovendien is voor dammen veel uithoudingsvermogen vereist. Concentratie vergt een enorme conditie. Een partij kan soms vijf uur duren. En vergeet niet: dammen is een wandelsport. Tussen de zetten door wordt kilometers gelopen’, aldus Wouter van Beek, in het dagelijkse leven hoofddocent culturele antropologie aan de faculteit Sociale Wetenschappen. Sinds oktober '92 bekleedt hij het voorzitterschap van de Werelddambond.

Vroeger was hij een gerenommeerde speler. Van Beek was Nederlands jeugdkampioen en werd landskampioen met het eerste team van het Arnhemse Huissen. Hij deed ook twee keer aan het kampioenschap voor volwassenen mee, en bleek een

Wouter van Beek (midden) met de Heer Koslov, president van de Russische Dambond, en op de achtergrond de Heer Ferreiro, president van de Braziliaanse Dambond, in Toulon.

goede middenmoter. Hem was duidelijk dat hij niet de allure bezat van latere wereldkampioenen als Ton Sijbrands en Harm Wiersma. Van Beek zette het dammen dan ook op een lager pitje.

Tijdens zijn eerste jaren

als docent aan de universiteit, verschoof het dammen nog verder naar de achtergrond. Afrika bracht de ommekeer.

Hij was enkele jaren in Mali waar hij onderzoek verrichtte naar de Dogon-

stam. In Mali wordt, net zoals elders op het continent fervent gedamd. ‘Doordat ik in Mali werkte, kwam ik vrij snel met dammers in contact. De toenmalige voorzitter van de werelddambond, en voormalig wereldkampioen, Piet Rozenburg vroeg zich af of Mali zijn belofte zou nakomen om in 1980 het wereldkampioenschap te organiseren. Omdat ik toch naar Mali ging, en ik wist dat hij het antwoord op die vraag toch niet zou krijgen zonder het land zelf te bezoeken, ben ik als intermediair opgetreden. Dit resulteerde in het WK dammen in de hoofdstad Bamako. Zo ben ik, als een soort liaison voor Afrika, langzaam de Werelddambond binnengekomen.’

Wouter van Beek werd in oktober '92 de vijfde Nederlander die, sinds de oprichting van de bond in 1947, vier jaar achtereen de voorzittershamer mag hanteren. <

Bron: *Utrechts universiteitsblad*, 22/10/1992.

DE KINDERSTER

93E JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

MAART 1993

DE VUILNISBAK

Paul Weis

Toen de telefoon ging, had Michael er geen idee van dat dat telefoontje zijn goede daad in een slechte zou veranderen.

Vader stond op van de tafel en nam op. Toen hij een paar minuten later weer terugkwam, leek hij opgewonden. 'Geweldig nieuws!', riep hij. 'Mijn oude baas wil dat ik weer voor hem kom werken. Ik kan volgende maand beginnen.'

Het was geweldig nieuws. Vader was bijna twee jaar geleden bij de staalfabriek ontslagen. Ze hadden hun huis moeten verkopen en woonden nu in een klein flatje. Het was moeilijk geweest om daaraan te wennen.

'Gefeliciteerd, papa', zei Michael.

Crystal liep snel van tafel, sloeg haar armen om vaders hals en riep blij uit: 'O, papa!'

Michael had haar lange tijd niet zo blij gezien.

'Donna,' zei vader, 'in het voorjaar gaan we op zoek naar een nieuw huis.'

Een traan rolde over moeders wang. Ze lachte. Ze stond op van tafel en sloeg haar armen stevig om vader heen. 'Ga maar zitten en eet eerst af, Fred.' Ze deed een jas aan en nam de

sleutel van de berging van het sleutelrek. 'Even wachten, ik ben zo terug,' zei ze, terwijl ze naar de deur liep, 'en dan heb ik een verrassing voor je.'

Op dat moment realiseerde Michael zich dat hij in de problemen zat. Hij wist dat moeder vaders werkjas ging pakken. Vader was zo trots geweest op die jas. Hij had hem gekregen toen hij tien jaar bij de fabriek gewerkt had. Maar na zijn ontslag had hij geweigerd hem te dragen. Moeder had hem goed weggestopt – voor het geval dat.

Een paar weken geleden toen Michael en Crystal aan het afwassen waren, had Michael zijn vader en moeder horen praten. Zijn moeder had zijn vader voorgesteld de jas te dragen omdat het zo koud aan het worden was.

'Nee,' zei vader streng. 'Ik vries nog liever dood dan dat ik reclame ga maken voor de fabriek. Gooi hem maar gewoon weg.'

De volgende dag liep Michael op weg naar school door het park. Hij vond het heerlijk om naar de duiven en eekhoortjes te kijken. Er liep altijd een oude man in het park die lege flessen uit de vuilnisbakken haalde, normaal gesproken lette hij er niet op,

maar deze ochtend viel het hem op dat de oude man in de vuilnisbakken snuffelde op zoek naar voedselrestjes. Alles wat hij vond, stopte hij in zijn jaszak.

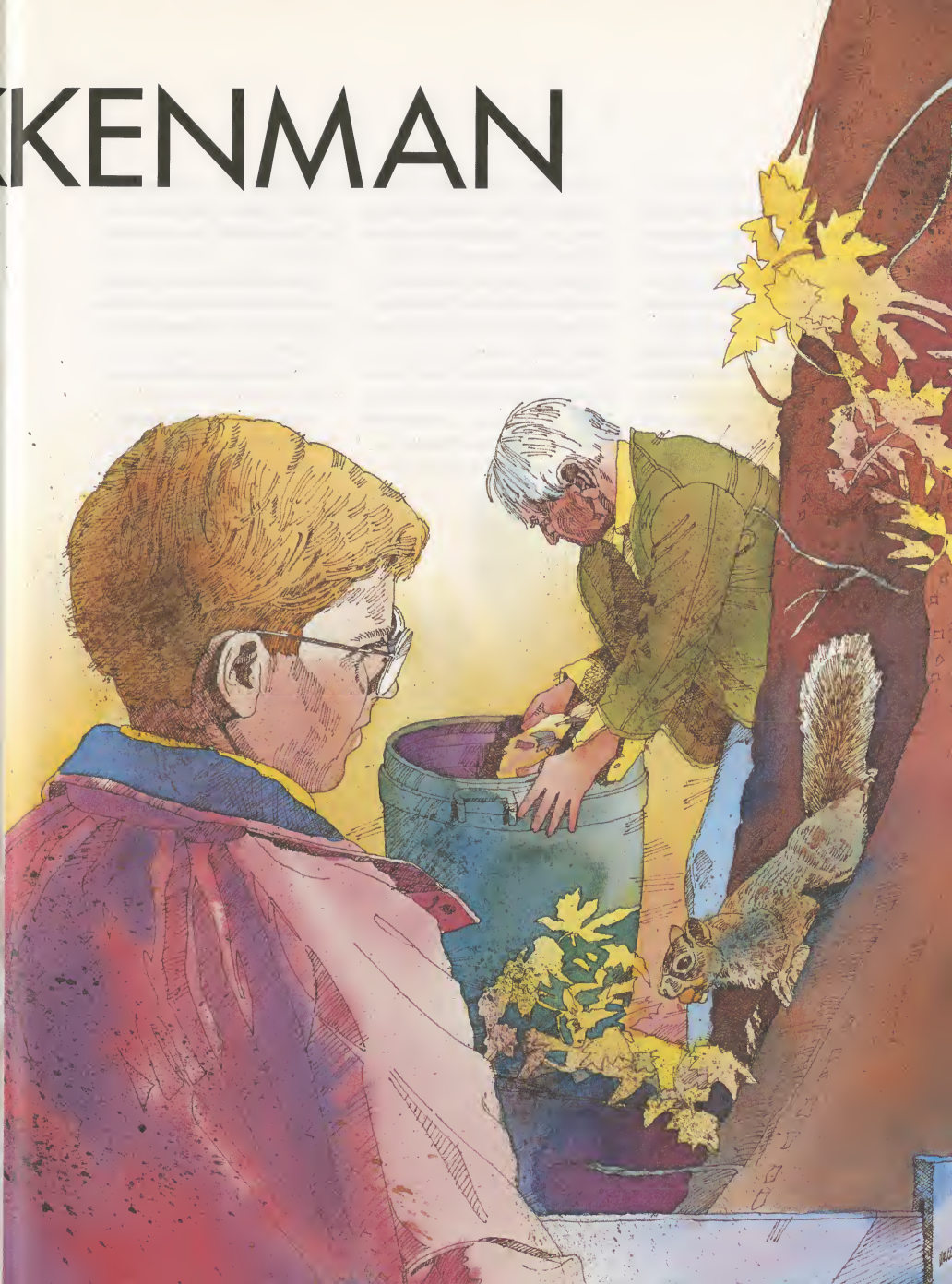
Vanaf die dag smokkelde Michael wanneer hij maar kon beschuit of wafels of boterhammen met jam mee voor de man. Hij pakte het netjes in en liet het dan in de vuilnisbakken voor hem achter. Meestal lachte de man dankbaar als hij het eten vond. Het gaf Michael een goed gevoel.

Maar op een morgen reageerde de man heel anders. Hij zocht overal in het park en had een boze blik. Toen hij Michael zag, stormde hij op hem af en gooide het ingepakte ontbijt in zijn gezicht en schreeuwde: 'Wat is dit! Ik heb geen liefdadigheid nodig van een kleine weldoener zoals jij.'

Michael schaamde zich diep en rende weg.

Hij had tot gisteren niets meer voor de man achtergelaten. Het was ontzettend koud geworden en op weg naar school had hij de man weer gezien. Hij droeg een dun, gescheurd jack en schuilde onder het viaduct bij het park. Michael rende naar huis, pakte twee gebakken kippepotjes die nog in de koel-

KENMAN

kast lagen, deed ze in een servetje en stopte ze in de jaszak van vaders oude jas en haastte zich toen terug naar het park. Hij smeede de jas zo in een vuilnisbak dat het leek alsof iemand hem weggegooid had en ging toen snel weg – de man kon elk moment komen op zijn dagelijkse ronde. Dat was allemaal een paar dagen geleden gebeurd, nu kwam moeder weer binnen. 'Fred, je werkjas is weg! Heb jij hem weggegaan?'

'Nee', zei vader. Heb jij hem dan niet weggegooid?

'Nee', antwoordde moeder. 'Een week geleden had ik hem nog in mijn handen in de hoop dat ik je misschien toch kon overhalen om het met het koude weer te dragen. Maar omdat er een grote vevlek op zat, heb ik hem weer teruggelegd totdat ik hem naar de stomerij kon brengen.'

Michael keek bezorgd naar Crystal. Ze had hem met de jas gezien. Maar ze keek naar het plafond en zei niets. Hij wist dat hij moest vertellen wat er gebeurd was, maar hij durfde het niet.

Michael praatte het goed door tegen zichzelf te zeggen: *'Ik zeg het morgen wel. Ik wil het goede nieuws van vader niet bederven.'*

De volgende dag toen ze terugkwamen uit de kerk was moeder stomverbaasd en zei: 'Fred, die man draagt jouw jas!'

Michael draaide zich snel om en keek.

Vader keek naar de oude man. 'Weet je dat zeker?'

'Natuurlijk weet ik het zeker', zei moeder. 'Zie je die vetvlek?'

Michael zei snel: 'Ik denk dat ik het beter kan uitleggen.'

'Jij hoeft je geen zorgen te maken, jongen', viel vader hem in de rede. 'Donna, ga maar vast naar huis met de kinderen. Ik regel het verder wel.'

'Maar, papa, ik moet je ...'

'Het is wel goed, Michael', zei vader. 'Ga maar naar boven.'

Terwijl Michael liep te ijsberen, keek moeder uit het raam. Crystal keek van Michael naar moeder en van moeder naar Michael, alsof ze naar een tenniswedstrijd keek.

Toen vader binnenkwam, staaarde hij lange tijd naar Michael. Hij hoorde niet eens wat moeder hem vroeg tot dat ze aan zijn mouw trok. 'En, het was jouw jas, hè? Wilde hij hem niet teruggeven?'

'We hebben ons vergist', zei vader. 'Dat was mijn jas niet.'

'Fred, ik zou die jas uit duizenden herkennen', zei moeder verbaasd. 'Het was wel jouw jas.'

'Het is zijn jas, Donna', zei vader. 'Hij vertelde dat zijn jongen hem gegeven had.'

'Dat lijkt me erg onwaarschijnlijk', zei moeder verontwaardigd. 'Als hij echt een zoon heeft, dan zou die zijn vader niet op straat laten leven en uit de vuilnisbakken laten eten.'

'Het is niet echt zijn zoon', antwoordde vader. 'De oude man zei dat 'zijn jongen' net een engel is, die verschijnt op het moment dat hij het hardste nodig is. Als hij honger heeft, verschijnt de jongen met voedsel. Toen hij het koud had, bracht de jongen hem een jas. Wie kan er nog meer

verlangen?', zei vader en keek Michael doordringend aan. 'In mijn ogen is hij een fantastische zoon.'

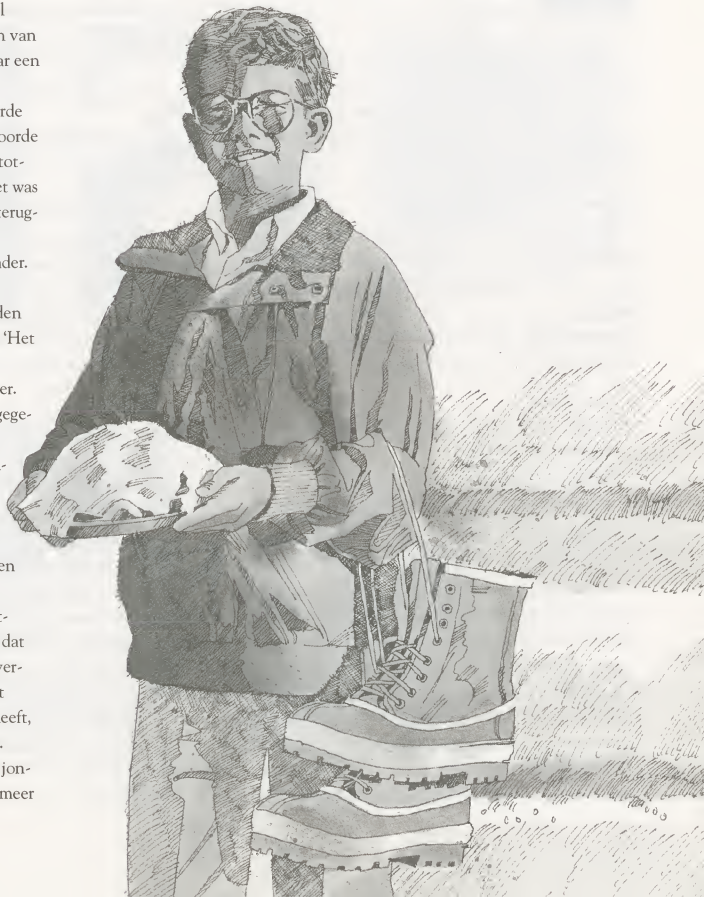
De volgende morgen na het ontbijt zei moeder tegen Michael die zich aan het klaarmaken was om naar school te gaan: 'Michael, jij gaat toch door het park. Wil jij die etensresten voor me weggooien? Ik heb de koelkast schoon gemaakt en de vuilnisman komt donderdag pas.'

'Oké, mam', antwoordde Michael.

Op het aanrecht stond bovenop vaders oude werkschoenen netjes ingepakt een wegwerpbordje vol met eten. 'De schoenen ook?'

'Ja, de schoenen ook', zei moeder. 'Je vader gaat een nieuw paar kopen.'

Zowel papa als mama wisten het! En wat nog fijner was, ze vonden het goed. Michael lachte in zichzelf toen hij het bord met 'etensresten' oppakte. Wie heeft er ooit gehoord van warme etensresten uit de koelkast? □

TEMPELS EN VERORDENINGEN

Judy Edwards

'Laat dit huis ter ere van Mijn naam worden gebouwd, opdat Ik daarin Mijn verordeningen aan Mijn volk moge openbaren' (Leer en Verbonden 124:40).

Het woord *verordening* heeft een bijzondere betekenis in de kerk. Een verordening is een heilige gebeurtenis. Als we deelnemen aan een verordening sluiten we een verbond of maken we de belofte om de geboden van onze Hemelse Vader te gehoorzamen.

Instructies

Kijk naar de plaatjes. Om welke verordening gaat het? Schrijf met behulp van de onderstaande lijst de naam van de verordening onder het plaatje. Lees vervolgens de beschrijving die bij de verordening staat en kleur de randen van de plaatjes volgens de kleurencode. Sommige randen kunnen meer dan een kleur krijgen.

Avondmaal

Doop

Zegenen van een baby

Celestiaal huwelijk

Handoplegging voor de gave van de Heilige Geest

Doop voor de doden

Verzegeling

1. Sommige verordeningen worden *verlossende verordeningen* genoemd. Dat zijn verordeningen die nodig zijn om zalig te kunnen worden. Jezus beschreef twee verlossende verordeningen toen hij zei: 'Tenzij iemand wederom geboren wordt, kan hij het Koninkrijk Gods niet zien' (Johannes 3:5). Geboren worden uit water betekent gedoopt worden, en uit Geest geboren worden betekent de handen opgelegd krijgen voor de gave van de Heilige Geest. Andere verlossende veror-

deningen zijn verzegelingen en het celestiale huwelijk. (Zie Leer en Verbonden 131:1-2.)

Maak de randen om de plaatjes van de verlossende verordeningen rood.

2. Sommige verordeningen worden alleen in heilige tempels verricht, bijvoorbeeld: doop voor de doden, celestiaal huwelijk, en verzegelingen.

Kleur de randen om de plaatjes van de tempelverordeningen blauw.

3. Vele andere verordeningen vinden in de kerk plaats, zoals het nemen van het avondmaal, en de naamgeving van baby's.

Kleur de randen van de overige plaatjes geel.

Het is een zegen om in een tijd te leven waarin we heilige tempels op aarde hebben en we de tempelverordeningen kunnen ontvangen. Zonder tempels zouden wij noch onze overleden familieleden deze verordeningen hebben. Dankzij de tempels kan er voor alle mensen die ooit geleefd hebben, verlossend werk worden gedaan.

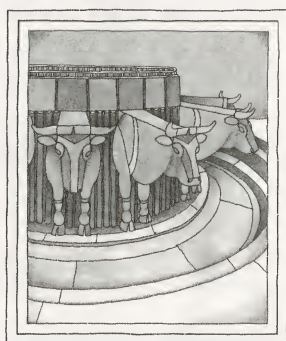
Ideeën voor de participatieperiode

1. *Vraag een paar kinderen te vertellen waar ze gedoopt zijn. Leg uit dat vele kinderen, door de plaats waar ze wonen, niet gewoon in een doopvont gedoopt kunnen worden. Sommigen worden in rivieren of meren gedoopt, anderen in de oceaan. (Zie 'Onze profeten werden buiten gedoopt', De Ster, maart 1990, blz. 14-15). Leg uit dat doop voor de doden alleen in de tempels gedaan kan worden. (Zie Leer en Verbonden 124:29-39.) Laat een plaatje zien van een doopvont in de tempel en leg uit dat het ontwerp komt uit de tempel van Salomo en dat de twaalf runderen de twaalf stammen Israëls symboliseren. (Zie 1 Koningen 7:23-26.)*

2. *Nodig een getrouw echtpaar uit om de kinderen over hun gevoelens met betrekking tot de tempelverordeningen te vertellen. □*

ILLUSTRATICE: JULIE YOUNG

Kleurcode:

Avondmaal – geel

Doop – rood

Zeggen van een baby – geel

Celestaal huwelijk – rood, blauw

Opleggen van de handen – rood

Doop voor de doden – rood, blauw

Verzegelingen – rood, blauw

Ons gezin kan eeuwig zijn

Opgeweekt ♩ = 80-96

1. Ik kom hier uit een fijn ge - zin, zij hou - den veel van mij.
 2. Ik zorg er - voor dat ik me nu al heel goed voor - be - reid,

Ik wil steeds met hun sa - men zijn tot in de eeu - wig - heid.
 dat ik kan trou - wen in Gods tem - pel voor de eeu - wig - heid.

Ja, ons ge - zin kan al - tijd zo blij - ven door Va - ders moo - ie plan. Het

is toch o zo fijn om bij el - kaar te zijn, en de Heer laat zien hoe ik dat

kan, de Heer laat zien hoe ik dat kan.

Tekst: Ruth Muir Gardner (1927 -). © 1980 HLD
 Muziek: Vanja Y. Watkins (1938 -). © 1980 HLD
 Dit liedje mag gekopieerd worden voor incidenteel,
 niet-commercieel gebruik in de kerk of thuis.

Leer en Verbonden 138:47-48
 Alma 37:35

VEEL PLEZIER!
EEN PLAATJE OM IN TE KLEUREN

ILLUSTRATICE: JULIE YOUNG

MIJN FAMILIE EN MIJN LEERKRACHTEN STERKEN MIJN GETUIGENIS

'O, gedenk, mijn zoon, om in uw jeugd wijsheid te leren: ja, leer in uw jeugd
de geboden van God te onderhouden' (Alma 37:35).

VRIENDEN IN

UIT SPANJE E

Andrés Villalba (7 jaar) uit Madrid (Spanje) speelt graag spelletjes tijdens de gezinsavond. Hij heeft twee vogels en een vis.

Noemí López (10 jaar) uit Madrid houdt van zwemmen en gymmen. Haar lievelingsboek is het Boek van Mormon.

Juan Vélez Fria (6 jaar) uit Madrid wandelt graag in de regen. Het liefst speelt hij met zijn minisoldaatjes en paardjes.

Aileen Villalba (9 jaar) uit Madrid vindt het leuk om een vrolijk meisje te zijn in het jeugdwerk. Ze kookt graag, vooral rijst. Ze vindt op school alles leuk behalve rekenen.

Om de kinderen te helpen een sterker getuigenis van liefde en dienstbetoon te krijgen, heeft het jeugdwerk in de Wijk Oeiras in de Ring Oeiras Lissabon (Portugal) kleine doosjes met cakejes of kokoskoekjes erin, gemaakt. Op een zekere dag zijn de kinderen naar een bejaardentehuis gegaan en ieder kind heeft toen een doosje met lekkernijen aan een 'geadopteerde' opa of oma gegeven.

Verónica Hernández (4 jaar) uit Madrid vindt het jeugdwerk erg leuk. Ze vindt het leuk om te schilderen en om af te wassen.

HET NIEUWS

N PORTUGAL

Guillermo López (7 jaar) uit Madrid vindt het heerlijk om met zijn familie te gaan picknicken. Spaghetti is zijn lievelingseten. Hij houdt van voetbal, rekenen en de participatieperiode in het jeugdwerk.

Irene Montoya (8 jaar) uit Madrid speelt graag met poppen en gaat graag uit kamperen met haar ouders en broers en zusjes. Het leukste op school vindt ze tekenen.

Julio López (5 jaar) uit Madrid speelt graag met zijn autootjes. Hij is gek op spaghetti en rood is zijn lievelingskleur.

Sara Somoza (8 jaar) uit Madrid leert graag over Jezus. Ze vindt het leuk om haar moeder thuis te helpen.

Vader en moedertje en schooltje spelen doet
Marta Somoza (5 jaar) uit Madrid graag. Thuis vindt ze het leuk om te helpen met tafeldekken.

Nadat ze 's ochtends allerlei sportactiviteiten en een hike gehouden hadden, ging de jeugd van het District Santa Cruz de Tenerife (Canarische Eilanden) 's middags repeteren voor de talentenavond van die avond. De mensen uit het district konden genieten van een geweldig programma met zang, dans, en toneel dat door de getalenteerde jeugd was ingestudeerd.

OUDERLING MONTE J. BROUGH

Uit een interview dat Tryn Paxton met ouderling Monte J. Brough van het Eerste Quorum der Zeventig had.

Er zijn vele mensen die in mijn ogen helden zijn, maar een van de grootste helden die ik ken was een kleine cocker-spaniël die Pepper heette.

Ik kan me dag dat mijn tante Madge mijn broer, Max, en mij de hond gaf, nog goed herinneren. Pepper was een kleine zwarte puppy en we waren heel blij met hem. Hij had een lange, stevige staart en zijn oren hingen bijna op de grond.

Op een dag werd Pepper aangereden door een auto en raakte zwaar gewond. Zijn schouder was verbrijzeld, en naderhand kon hij nog maar een van zijn voorpoten gebruiken. Het was een grappige kleine hond. Mijn vrienden maakten allemaal grapjes over hem, maar mijn broer en ik hielden van hem. Hij was onze trouwe vriend.

Toen ik geboren werd, had ik een afwijking aan mijn linkerbeen en daarom moest ik in mijn jeugd een paar zware operaties ondergaan.

Ik kon niet rennen en spelen zoals andere kinderen. Toen ik twaalf jaar was, kreeg ik een ongeluk waarbij ik mijn been brak. Het was zo erg dat ik zes maanden krukken moest gebruiken.

Op een dag strompelde ik op mijn krukken naar de

kruidentierswinkel toen ik aangevallen werd door een grote hond. Hij beet me in mijn benen en armen en ik viel op de grond. Ik herinner me hoe ik om hulp riep, maar ik dacht dat niemand me kon horen. Plotseling sprong er een kleine zwarte gestalte tussen ons in die me begon te verdedigen. Het was

een ongelijke strijd tussen een kreupele kleine cocker-spaniël en een wrede, veel grotere hond. Dankzij Pepper kon ik een van mijn krukken pakken en me in de strijd mengen. Samen konden we de hond weggagen.

Pepper en ik waren beiden gewond, Pepper meer dan ik. Dagen leed hij onder zijn verwondingen, maar tenslotte was hij weer de oude.

Pepper – mijn lieve, kleine kreupele vriend. Hij was bereid zijn leven voor mij te geven. Ik heb veel geleerd over vriendschap door het voorbeeld van deze kleine zwarte hond. Hij vroeg niets terug voor zijn vriendschap en trouw. Hij was al blij als hij over zijn kop geaaid werd en vriendelijk behandeld werd. Misschien kan ik iets terug doen voor Pepper door aan hem te denken en een voorbeeld te nemen aan zijn vriendschap. Dankzij Pepper heb ik zelf altijd geprobeerd een trouw en toegewijd vriend te zijn. □

Winberg

George Albert Smith

Kellene Ricks

1. George was nog maar vijf jaar, maar hij vond het fijn om zijn moeder te helpen. Op een morgen trok ze hem zijn beste fluwelen pak aan en vroeg hem een boodschap pak aan en vroeg hem een boodschap te brengen aan president Brigham Young.

2. George was nerveus toen hij naar het kantoor van de president liep. Hij was nog nerveuzer toen hij het grote hek opendeed en rondkeek of hij de profeet zag.

3. Een wacht hield hem tegen en vroeg nors wat hij kwam doen. Toen George het uitlegde, zei de wacht dat de profeet te druk was om met hem te spreken.

4. George was bang. Toen hij erover nadacht wat hij moest doen, ging er een deur open en kwam president Young naar buiten.

5. Lachend vertelde de wacht de profeet dat de jongen hem wou spreken. President Young vroeg kleine George binnen te komen!

6. President Young ging zitten, nam de jongen op schoot en praatte wat met hem. George was onder de indruk van het respect en de liefde die de profeet hem betoonde.

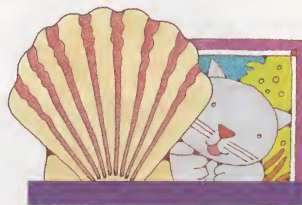

7. George Albert Smith heeft altijd geprobeerd mensen net zo vriendelijk en met net zoveel respect te behandelen als president Young dat deed. Toen hij de achtste president van de kerk werd, stond hij al bekend om zijn liefde voor alle mensen. □

TIJDCAPSULE

Ruth Iman

ILLUSTRATOR: DICK BROWN

Maak als gezinsavondactiviteit een tijdscapsule. Maak een lijst van voorwerpen die je er in wilt stoppen. Bijvoorbeeld:

- Een lijst van je lievelingseten
- Een foto van jou en het gezinwaartoe je behoort
- Een lijst van activiteiten of hobby's die je graag doet.
- Namen van je beste vrienden, leraren, of oppas
- Titels van lievelingsboeken
- Herinneringen aan bijzondere gebeurtenissen
- Je lievelingsverhaal uit de Schriften. Vertel waarom het je lievelingsverhaal is

- Koppen van kranteberichten of -knipsels die betekenis voor je hebben
- Een lijst van persoonlijke of gezinsdoelen
- Iets leuks dat je is overkomen
- Foto's van je huisdieren
- Een tekening van iets bijzonders dat je pas gedaan hebt
- Een klein stukje speelgoed, een bijzonder steentje, een schelp die je mooi vindt enzovoort.
- Lijst van de vakken die je op school het leukst vindt

Neem een doos met een deksel en stop alle voorwerpen erin. Laat ieder gezinslid iets over het voorwerp vertellen wanneer hij het in de doos stopt. Als alle voorwerpen in de doos zitten, plak je hem dicht. Schrijf op de buitenkant de datum waarop de doos verzegeld is en de datum waarop hij weer geopend zal worden; bewaar de doos dan ergens. Denk eraan dat alle voorwerpen in de doos zullen blijven tot de afgesproken tijd waarop hij weer geopend zal worden. Je kunt deze activiteit misschien eens per jaar doen, door de doos van afgelopen jaar te openen en een nieuwe te maken. □

Op de omslag:

Liefhebbende zusters symboliseren liefdevolle, eeuwige gezinnen. Zie 'Ons gezin kan eeuwig zijn', blz. 8 van de Kinderster. Fotografie: Steve Bunderson.

WereldWijd

Belize en Costa Rica toegewijd aan het evangelie

Ouderling Russell M. Nelson van de Raad der Twaalf heeft op 7 december 1992 het land Belize toegewijd. Belize ligt op het schiereiland Yucatán in Centraal-Amerika. Met deze toewijding en die van Costa Rica op 22 augustus door ouderling Boyd K. Packer, is de toewijding van heel Centraal-Amerika een feit.

Ouderling Nelson werd vergezeld door ouderling Ted E. Brewerton van de Zeventigenvijftigste president van het Gebied Centraal-Amerika.

President Brewerton merkte bij deze gelegenheid op dat het zendingswerk een vlucht neemt als een land eenmaal is toegewijd door een lid van de Raad der Twaalf. 'We zijn getuige van grote zegeningen voor de naties die toegewijd zijn', zei hij tijdens de toewijdingsdienst, 'deze gebeurtenis zal dit geweldige land Belize tot zegen zijn. Ons werk zal voortgaan en we zullen de zending van de kerk beter kunnen vervullen.'

Mijlpaal: 20.000 wijken en gemeenten in de kerk

De kerk heeft nu 20.000 wijken en gemeenten. De Wijk Harvest Park in West Valley City (Utah), die op 6 december 1992 is georganiseerd, is als 20.000ste unit in de annalen bijgeschreven.

Er zijn nu 8,4 miljoen leden. In 144 naties en territoriums zijn er wijken en gemeenten. 63 procent van de units is wijk.

De kerk had in 1927 1000 wijken en gemeenten. In 1971 5000. Dat aantal was in 1980 verdubbeld. In 1990 is de 15.000ste wijk of gemeente georganiseerd.

Column en reclamespots vallen in de prijzen

De kerk heeft voor een weekelijkse krantecolumn over waarden en reclamespots tegen alcohol, beide uitgebracht door afdeling public relations van de kerk, onderscheidingen ontvangen. Het gaat om de zogenaamde Mercury Awards, die bekend staan als de 'Oscars' van de professionele communicatie. De onderscheidingen worden gegeven aan mensen die iets bijzonders tot stand brengen in de public relations.

De winnende column, 'ValueSpeak', is geschreven door Joseph B. Walker en wordt nu in meer dan 400 dagbladen gepubliceerd.

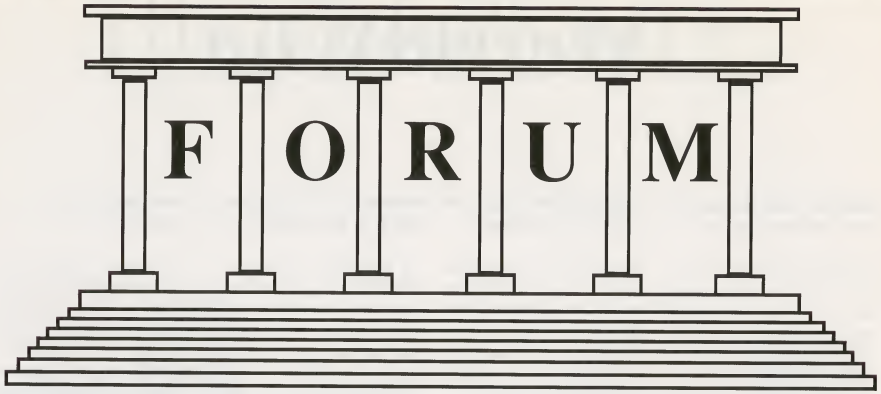
In de categorie radio ging de eerste prijs naar de reclamespots: 'Teens Talk About Alcohol'.

De reclamespots werden onder 5000 radiostations in de Verenigde Staten gedistribueerd. De spots zijn in alle staten op de radio geweest.

Zendingsgebied in Australië

Het Eerste Presidium heeft bekendgemaakt dat er in Australië een nieuw zendingsgebied georganiseerd is. Het Zendingsgebied Sydney-Noord is het zesde zendingsgebied in Australië en de 279ste van de kerk. Er zijn ongeveer 80.000 leden in Australië.

Ouderling Glen L. Pace van de Zeventig, voormalig tweede raadgever in de Presiderende Bisschop, is geroepen als president van het nieuwe zendingsgebied. In het zendingsgebied bevinden zich 7913 leden in drie ringen en drie districten.

forum (Lat.), o., 1. (oorspr.) markt, plein te Rome, m.n. dat tussen Kapitoel en Palatijn waar het volk samenkwam om de publieke zaken te bespreken, recht te doen enz.; vand. oneig. voor openbare gerechtshoofden: *iets brengen voor het forum der publieke opinie*, het in openbaar bespreken; - (rechtst.) *het forum van de eiser*, het bevoegde gerecht, de bevoegde rechter; - 2. (-s), bijeenkomst

waarop een of meer deskundigen c.q. kunstenaars een inleiding houden over een bep. onderwerp en daarna daarover in discussie treden met het publiek; - ook voor de groep deskundigen zelf: *de vraag wordt aan het forum voorgelegd*; -**avond**, m. (-en); -**bijeenkomst**, v. (-en); -**discussie**, v. (-s); -**gesprek**, o. (-ken); -**lid**, o. (...leden).

Hoe u uw drift kunt leren beheersen

Ook wat het leren van zelfbeheersing betreft laat de Heer ons niet in de kou staan. Dagelijkse schriftstudie, twee tot driemaal daags persoonlijk gebed, het belang van de zondagsheiliging, vroeg naar bed en vroeg op, het onderhouden van het woord van wijsheid zijn goede raadgevingen, verwoord door profeten en gepubliceerd in *De Ster*, die ons in staat stellen onszelf beter in de hand te houden.

En het werkt inderdaad!

Eén avond laat naar bed, de volgende dag geen schriftstudie en een gebed met in het achterhoofd alle zaken die nog geregeld moeten worden, zijn genoeg om die dag kribbig te zijn tegen man en kinderen. En 'wie wind zaait, zal storm oogsten', luidt een goed Nederlands spreekwoord.

Door ervaring wijs geworden, ben ik dankbaar dat de Heer door zijn profeten nog eens laat onderstrepen wat Hij in de Schriften al had laten opschrijven. Mijn paspoort tot een rustig en vredig leven.

Fia Brandenburg - Almelo

Voor mij lag de oplossing niet in het beheersen van mijn drift, maar in het leren om niet kwaad te worden. Ik had tot mijn 14e last van driftaanvallen. Toen stelde ik mijzelf tot doel een half jaar lang niet kwaad te worden. Ik heb er anderhalf jaar over gedaan om dat doel te bereiken. Ik riep mezelf als volgt tot de orde: 'Het is niet belangrijk', of 'Wat maakt het uit', 'Dit zal niemands leven ingrijpend veranderen', of 'Dit is geen ruzie waard'. Uiteindelijk leerde ik mezelf niet kwaad te worden.

Luella Boyd - Basin (Wyoming)

Boosheid is een secundaire emotie. Voordat men boosheid voelt, is men eerst gekwetst, bang, gefrustreerd of voelt men zich te kijk gezet. Als we de onderliggende emotie inzien en ermee aan het werk gaan, verdwijnt de boosheid al gauw.

Praat zo mogelijk met degene die de verandering veroorzaakt. Omschrijf de emotie die u voelt als de ander iets doet wat u niet leuk vindt, rustig en vraag hem het niet meer te doen. Dat

is veel effectiever dan het opkroppen van de negatieve emoties tot u ze niet meer in de hand hebt en op ongepaste manier tot uitdrukking laat komen.

Wellicht moet u zich tijdelijk afzonderen door, bijvoorbeeld, een wandelingetje te maken, of voorgoed weg te gaan, door bijvoorbeeld van baan te veranderen. Soms kan de situatie gewoonweg niet veranderd worden. In dat geval moet u dat inzien en uw houding ten opzichte van de situatie veranderen. Dat kan moeilijk zijn, maar het is mogelijk met de hulp van vrienden, kerkleiders en uw Hemelse Vader.

Tan A. Summers - Bountiful (Utah)

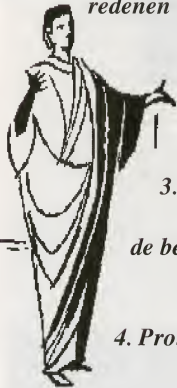
Boosheid wordt door veel wetenschappers als de slechtste van alle eigenschappen gezien, vooral als de boosheid als een

wild vuur om zich heen kan grijpen. Wij kunt onze drift in toom houden als we het navolgende onder ogen zien:

- * Besef dat het uiten van boosheid een verkwisting van tijd is. Abraham Lincoln heeft gezegd: 'Maak geen ruzie. Niemand die zichzelf wil ontwikkelen, heeft de tijd om ruzie te maken. Ga een hond liever uit de weg dan door hem gebeten te worden.'
- * Oefen u in het afstand nemen. Neem afstand van de situatie die u kwaad maakt. Blijf kalm en word niet emotioneel. Neem de verantwoordelijkheid voor de situatie en denk eraan dat heftige boosheid vaak meer kwaad sticht dan de situatie die de boosheid veroorzaakt.
- * Heb geduld. Het leren beheersen van onze drift is niet makkelijk.

Reed Markham - Alta Loma (Californië).

1. Besef dat boosheid onderliggende redenen heeft; stel de oorzaak vast.

2. Praat uw drift niet goed; geef ook anderen niet de schuld.

3. Pak de drift aan door een wandeling te maken; met de betrokken persoon te praten of in de Schriften te lezen.

4. Probeer uw drift te beheersen, vraag uw Hemelse Vader om hulp.

Schrijf ons als u goede ervaringen of praktisch succes met een van de onderstaande onderwerpen hebt!

April: Hoe ouderen vrees en obstakels kunnen overwinnen die hun tegenhouden om een zending te vervullen

Mei: Hou u jongens kunt voorbereiden op het Aäronisch priesterschap

Schrijf (ongeveer 100-150 woorden) naar het Kerkelijk Vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE NIEUWEGEIN, telefax 03402-45883. De redactie behoudt zich het recht voor de bijdragen te redigeren en in te korten; ze worden niet teruggestuurd. De gebruikte bijdragen moeten niet gezien worden als officiële kerkleer. Ze moeten steeds 6 weken voor de verschijningsdatum in ons bezit zijn.

De zendelingenpagina's

De zendelingenpagina's wijden we deze maand aan Jennifer Beijerling uit de Wijk Den Haag, die een zending vervult in het Zendingsgebied Antwerpen, en David Dezaire uit de Gemeente Zoetermeer, die op zending is in het Zendingsgebied Marseille.

Ouderling David Dezaire.

David Dezaire

Het zendingsgebied waarnaar ik ben uitgezonden, de 'Mission française de Marseille' - er is voor mij geen betere zending - bevindt zich in de mooiste streken van de wereld: de hele Franse Middellandse-Zeekust en Corsica. Er zijn bergen, vlakten, strand en vooral veel zon. Al deze aspecten maken het gebied tot een geliefde trekpleister van de toerist, maar ook de zendelingen voelen zich er aardig in thuis!

De kerk hier is alleen nog doorgedrongen tot de grote steden, maar ze boekt veel vooruitgang - we dopen aanzienlijk veel mensen.

De leden nodigen de zendelingen graag uit voor een goede maaltijd (veel zendelingen komen dan ook flink aan!) Alles zit dus mee om goed zendings-

werk te kunnen doen. Niet veel mensen hier hebben van de kerk gehoord, er is dus genoeg te doen. Ik vind het een eer om bij dit werk betrokken te kunnen zijn.

Ik denk dat ik tijdens mijn zending meer heb geleerd dan waar en wanneer ook. Je ogen worden op veel zaken geopend. Een zending is echt heel belangrijk voor iedere jongeman.

Ik ben in augustus 1992 op zending gegaan, het grootste deel van mijn zending zit er dus al op. De tijd vliegt, het lijkt wel of ik in een TGV zit!

De taal was in het begin echt heel moeilijk, zonder taallessen ben je in het begin toch een beetje onthand, maar we zijn hier om Hem te dienen, dus zal Hij ons niet alleen laten, ja, de gave van talen bestaat nog steeds!

Met de hulp van de Heer kunnen we

kunnen terugkeren in zijn heerlijkheid en voor eeuwig bij Hem wonen! <

alles, we vinden de mensen die Hij voorbereid heeft op het ontvangen van het evangelie. Dankzij mijn zending heb ik geleerd dat alle mensen, ondanks verschil in ras, huidskleur en cultuur, overal hetzelfde zijn: kinderen van onze Hemelse Vader. Hij houdt van ons meer dan we ons kunnen indenken. Wij kunnen allemaal hetzelfde bereiken. We

Jennifer Beijerling

Ik zal nooit de dag vergeten dat ik heel zeker wist dat er een Hemelse Vader was en dat Hij van mij hield. Dat eenvoudige antwoord op het onzekere gebed van een twijfelende tiener (ik was toen 13) heeft mijn leven veranderd. Daar-

Met de zendingen uit het district Mechelen op weg naar een zoneconferentie. Vlnr: zuster Beijerling, de ouderlingen Madsen, Mulder en Eliason en zuster De Brox.

om wil ik mijn Hemelse Vader graag dienen.

Ik ben mijn zending in mei 1992 begonnen. Eerst heb ik bijna twee weken doorgebracht in het opleidingsinstituut te Lingfield, daarna vertrok ik naar het Zendingengebied Antwerpen.

Sommigen dachten dat ik teleurgesteld zou zijn met België, 'vlak naast de deur', maar ik wist dat dat de plaats was - en is! - waar de Heer mij wilde hebben ... de plek waar ik het meest zou kunnen groeien en waar Hij, door mij, de meeste mensen zou kunnen helpen.

Het is altijd fijn om mensen tegen te komen die geloof hebben en oprecht proberen te doen wat goed is, ook al is het anders dan wat wij geloven. Natuurlijk zijn er ook mensen die ontevreden zijn met wat ze hebben, maar niet naar een alternatief willen luisteren. Gelukkig zijn er ook mensen die inzien dat ze zich moeten veranderen om Christus echt te kunnen volgen en lid van zijn kerk te worden.

Ik heb al heel wat goede mensen onderwezen in het evangelie, bijvoorbeeld een echtpaar van wie de vrouw het Boek van Mormon al twee keer had uitgelezen en aan de Leer en Verbonden begonnen was vóór ze zich lieten dopen. Dat heeft haar veel geholpen bij het stoppen met roken. De man was niet

gen. Niet lang daarna liet hij zich dopen. Pas een jaar later liet de zoon zich vermurwen. Hij werd begin september gedoopt - een week nadat zijn ouders aan elkaar waren verzegeld in de tempel. Zij kijken ernaar uit om dit jaar samen naar de tempel te gaan.

Ook was ik betrokken bij het onderwijs aan een paar Roemeense vluchtelingen. Dat bracht taalproblemen met zich mee. Aan de ene kant heb je zendingen, met name Roemeense Engels. Aan de andere kant mensen die Roemeens, Duits of Frans spreken, maar geen Engels of Nederlands! We hebben veel gebeden voor hulp bij het communiceren, en hoe meer we onderwezen des te beter het ging. Deze mensen hongerden naar de waarheid!

Het was onvergetelijk toen wij hun konden vertellen dat wij toestemming hadden van het gebiedspresidium om hen te dopen.

Zoals bij alles het geval is, zijn er ook moeilijkheden en teleurstellingen. Zo heb ik al maanden onverklaarbare problemen met mijn gezondheid, waardoor ik niet functioneer zoals ik zou willen. Dan is het niet altijd gemakkelijk om de moed erin te houden. Ontmoediging is een van de machtigste wapens van de tegenstander, maar hij zal niet overwinnen. Net als de zon opkomt en de duisternis verjaagt, is het licht van Christus altijd sterker dan de duisternis! En dat verkondigen ik en 45.000 andere zendingen. <

Met twee onderzoekers tijdens de uitvoering van de BYU Ballroom Dancers.

In het zendingsveld

Europa

Isabelle Arts, Deutschland-Mission Dresden, Tiergartenstrasse 40, Postschliessfach 256,

O-8020 Dresden, Bondsrepubliek Duitsland
Jennifer Beijerling, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Tom de Bisschop, England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol, BS9 3BH, Engeland

David Dezaire, Mission de Marseille, 48 Avenue Robert Schumann, 13090 Aix-en-Provence, Frankrijk

Patrick Flanegin, Birmingham Mission, 185 Penslane, Walmley, Sutton Coldfield, D76 8JU, Engeland

Sylvain Gfeller, England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire WA15 7UP, Engeland

Lieve Gids, England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol, BS9 3BH, Engeland

Koenraad Gijssel, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Stefaan van Gijssel, Mission de Bruxelles, Blvd. Brand Wilcox 87, B-1040 Brussel

Petra Hotting, England London Mission, 64-68 Exhibition Road, Londen, SW7 2PA, Engeland

Ezra Karssen, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Jolanda Kramer, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Sven Liegeois, England London Mission, 64-68 Exhibition Road, Londen, SW7 2PA, Engeland

Roy Oomen, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Christiaan Plug, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Jurgen Reimer, England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey CR4 4ED, Engeland

Edwin van Stam, Mission de Marseille, 48

Avenue Robert Schumann, 13090 Aix-en-Provence, Frankrijk

Marvin Stigter, England London Mission, 64-68 Exhibition Road, Londen, SW7 2PA, Engeland

Deena Stinson, Deutschland-Mission Düsseldorf, Mörsenbroicherweg 184, D-4000 Düsseldorf 30

Brian Woodman, Birmingham Mission, 185 Penslane, Walmley, Sutton Coldfield, B76 8JU, Engeland

Brian Wursten, England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire, LS18 5BJ, Engeland

Amerika

Carlo Bos jr., Trinidad and Tobago Mission, Albergastraat 10, Paramaribo, Suriname

Robert Brouwer, Florida Jacksonville Mission, 8647 Bay Pine Road, Suite 106, Jacksonville, FL 32256, USA

Ramon van Damme, Utah Provo Mission, 2500 North University Avenue, Suite 100, Provo, Utah 84604, USA

Devin Hale, Colorado Denver Mission, 2000 E. Easter Avenue, Suite 303, P.O. box 2674, Littleton, Colorado 80122, USA

Maarten 't Hoen, Canada Calgary Mission, 6940 Fisher Road S.E., suite 122, Calgary, Alberta T2H 0W3, Canada

Arjan de Jong, Canada Halifax Mission, 202 Brownlow Ave., Unit F, Dartmouth, Nova Scotia B3B 1T5, Canada

Marten de Jonge, Utah Ogden Mission, 2133 Washington Boulevard, Ogden, Utah 84401 USA

Bert Keuter, Indiana Indianapolis Mission, P.O. Box 495, Carmel, Indiana 46032, USA

Dennis van der Put, Canada Halifax Mission, 202 Brownlow Ave., Unit F, Dartmouth, Nova Scotia B3B 1T5, Canada

Faizel Rahman, Trinidad and Tobago Mission, 26-28 Murray Street, suite 5, Woodbrook, Port of Spain, Trinidad, West Indies

Afrika

Elvira Uvenhoven, Johannesburg South Africa Temple, 7 Jubilee Road, Parktown, Zuid-Afrika

Ga je op zending?

*Stuur ons dan gegevens
over jezelf,
je zendingsgebied,
de begindatum,
het opleidingsinstituut
waar je heen gaat,
en vooral:*

**EEN GOEDE
PASFOTO!**

ANDEREN VOEDEN MET ZORG EN GELOOF

Alle levende wezens hebben de juiste voeding nodig om te kunnen groeien. Zonder licht, voedsel en water kan de zaailing nooit een vruchtdragende boom worden.

Goede voeding is ook noodzakelijk voor de menselijke ziel. Voeden betekent eten geven, koesteren en aanmoedigen. We voeden anderen fysiek wanneer we ons voedsel en onze middelen met hen delen. We voeden hen emotioneel als we hen opbouwen en aanmoedigen.

De Heiland bracht uren in vriendschap door met Maria, Marta en Lazarus. Hij begeleidde de impulsieve visser, Petrus, gaf de rijke jongeling raad, beurde de zwakken op en moedigde hen aan. Teder zegende hij de kinderen.

Vrouwen schijnen van nature de behoefte te hebben anderen te voeden. We kunnen dat doen door woorden, een vriendelijk gebaar of door ons voorbeeld. Op de eerste plaats kunnen we dat doen door iets leuks voor iemand te doen waaruit blijkt dat we om de ander geven, op de tweede plaats kunnen wij ten behoeve van anderen geloof oefenen.

WE MOETEN LIEFHEBBEN, NIET KRITISEREN

Wanneer we zien hoe anderen zich door problemen heen worstelen, kunnen we misschien denken dat we hen helpen als we kritiek hebben of hun vertellen hoe ze moeten veranderen. Maar de Heer heeft ons niet gevraagd om 'de tuin van de ander te wieden' – of zijn fouten weg te werken.

ILLUSTRATIE: LORIE ANDERSON WING

In plaats van degenen die het moeilijk hebben te veroordelen of hen te kritiseren, kunnen we luisteren zonder advies te geven en hen zo helpen hun eigen antwoorden te vinden. En we kunnen kleine dingen doen waaruit onze liefde blijkt – een aanmoedigende glimlach, een waarderend woord of de bereidheid hen in een ervaring te laten delen.

Een jonge studente voelde zich overspoeld door persoonlijke en gezinsproblemen. 'Het was een eenzame en verdriete tijd', herinnert ze zich. 'Toen kwam Lila, een jonge vrouw waarmee ik samenwerkte in mijn roeping in de wijk, af en toe bij me langs. Telkens weer kwam ze langs op de momenten dat ik me het wanhopigst voelde. Haar vriendschap gaf me de moed om verder te gaan – niet alleen omdat het me opbeurde – maar ook omdat het me duidelijk maakte dat mijn Hemelse Vader mijn noden kende.'

- Wanneer heeft iemands zorg u door een moeilijke tijd heen gesleept?
- Wat voor specifieke dingen heeft die persoon gedaan om u te voeden?
- Kent u iemand die dit soort voeding van jou kan gebruiken?

WE KUNNEN ONS GELOOF VOOR HEN OEFENEN

Een andere manier waarop we anderen kunnen voeden is door ons geloof voor hen te oefenen en voor hen te bidden. Alma vastte en bad voor zijn zoon die in moeilijkheden verkeerde – en zijn geloof wierp grote vruchten af ten behoeve van Alma de jonge. (Zie Mosiah 27:8-14, 20.)

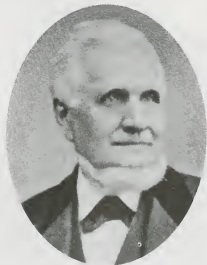
Een echtpaar uit Californië met kinderen in de leeftijd van achttien tot dertig jaar bemerkte dat vasten, gebed en speciaal voor hun kinderen naar de tempel gaan hun kinderen tot zegen was:

'We zijn regelmatig voor een van onze zoons naar de tempel gegaan. Zijn getuigenis was zwak en hij had al lang de leeftijd om op zending te gaan', zei zijn moeder. 'Iedere keer wanneer wij naar de tempel waren geweest, veranderde er iets in zijn leven, en al spoedig had hij zo'n sterk getuigenis dat hij op zending kon gaan' (Ensign, maart 1992, blz. 71).

- Kun je je een gebeurtenis herinneren waarbij jouw 'voedende' pogingen een familielid of vriend troost brachten? Hoe heb jij dit ervaren?
- Welke persoon die u kent, heeft misschien uw geloof en gebeden nu nodig? □

JOHN TAYLOR

DE MOEDIGE

Leon R. Hartshorn

Vlak voordat de profeet Joseph Smith en zijn broer Hyrum in de gevangenis in Carthage vermoord werden, zong ouderling John Taylor, hun medegevangene, het lied 'A Poor Wayfaring Man of Grief' om hen te troosten. Luttel minuten later werden Joseph en Hyrum gedood en het leven van ouderling Taylor werd op wonderbaarlijke wijze gespaard doordat een kogel afketste op zijn zakhorloge.

Deze dramatische gebeurtenis is misschien wel de bekendste uit het leven van John Taylor, die later de derde president van de kerk werd. Maar er zijn waarschijnlijk slechts weinig mensen die een duidelijk beeld van deze man hebben – met zijn dapperheid en oprechte geloof die zo karakteristiek voor hem waren – of van zijn succesrijke rol als journalist en zendeling van de kerk.

Misschien wordt president Taylors karakter wel het beste beschreven door twee bijnamen die men hem als jongeman had gegeven: 'Verdediger van het geloof' en 'Voorvechter van de vrijheid.'

Wat heeft hem tot de man gemaakt die voor een groep onvriendelijke mensen ging staan, en hen toen uitnodigde om hem pijn te doen – en die tegelijkertijd de gevoelens van anderen zo goed begreep dat hij een probleem op kon lossen zonder een woord te hoeven zeggen?

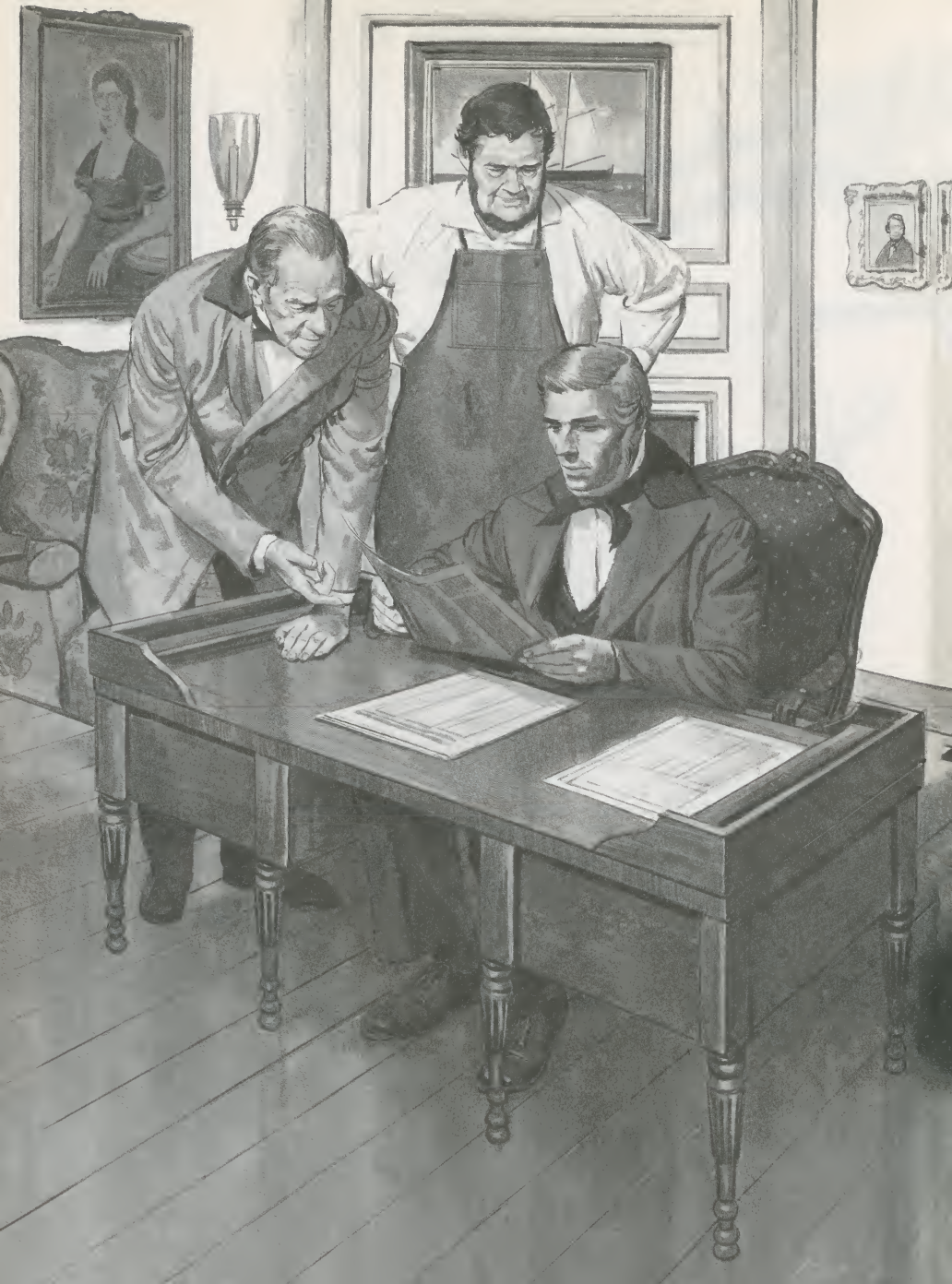
Met zijn houding ten opzichte van de Heer en het evan-

gelie begon John Taylor al vroeg in zijn jeugd deze karakteristieke eigenschappen te ontwikkelen. Hij was op 1 november 1808 in Milnthorpe (Engeland) geboren. Vanaf zijn jeugd was hij al serieus op zoek naar de waarheid. 'Al heel vroeg in mijn leven', vertelde hij later, 'leerde ik me tot de Heer te wenden. Vele keren was ik de velden ingegaan om, verborgen achter wat bosjes, tot de Heer te bidden en Hem te vragen om mij te leiden. En Hij verhoorde mijn gebeden. Soms verzamelde ik wat jongens om me heen om me te begeleiden. Het zou geen kwaad kunnen (. . .) als jullie je ook in het verborgene tot de Heer zouden wenden, net als ik' (in *Journal of Discourses*, deel 5, blz. 314–315).

Op zestienjarige leeftijd werd hij lid van de Methodistische kerk en toen hij zeventien was, werd hij tot lekenpredikant benoemd. Later had hij 'een heel sterk gevoel dat [hij] naar Amerika moest gaan om het evangelie te prediken' (Geciteerd uit B. H. Roberts, *The Life of John Taylor*, Salt Lake City, Utah: Bookcraft, 1963, blz. 28). In 1832 emigreerde hij op 23-jarige leeftijd naar Canada. In Toronto leerde hij Leonora Cannon kennen, die eveneens uit Groot-Brittannië kwam, en trouwde met haar. Hij bleef voor de methodistische kerk prediken. Maar omdat ze niet tevreden waren met hun geloof, richtten ze met een paar vrienden een religieuze studiegroep op en baden om de herstelling

Mann

John Taylor werd door Brigham Young beschreven als 'een van de invloedrijkste redacteuren die ooit geschreven heeft.' Hij publiceerde vele kranten, tijdschriften, boekjes en brochures. Ook schreef hij in de beginjaren van de kerk enkele belangrijke leerstellende boeken.

van het christendom zoals dat in het Nieuwe Testament bekend was. Ondertussen werkte John als meubelmaker, het handwerk dat hij in Engeland geleerd had.

Het echtpaar Taylor kwam in aanraking met de herstellende kerk door een aantal ongewone omstandigheden. In 1836 werd Parley P. Pratt door openbaring naar Toronto gestuurd om daar het evangelie te prediken. Over die zending van ouderling Pratt naar Canada had ouderling Heber C. Kimball geprofeeterd dat 'door de resultaten van deze zending de volheid van het evangelie naar Engeland verspreid [zal] worden.' (Zie Roberts, blz. 35.) Ouderling Pratt ontving via een vreemde een aanbevelingsbrief voor John Taylor in Toronto. Maar toen hij de familie Taylor bezocht, was de ontvangst wel beleefd maar zeker niet hartelijk. Nadat ouderling Pratt zijn boodschap aan de predikanten in de stad gebracht had, maakte hij zich klaar voor vertrek. Met zijn koffer in de hand nam hij afscheid van John Taylor toen een buurvrouw – lid van Taylors religieuze studiegroep – binnenkwam en hem vroeg bij haar thuis te komen prediken. Ze bood hem eten en onderdak aan. Daardoor hoorden John en Leonora Taylor ouderling Pratt prediken. Dit was Johns reactie naar zijn groep vrienden: 'We zijn hier omdat we beweren dat we op zoek zijn naar de waarheid. We hebben andere overtuigingen en leerstellingen uitvoerig onderzocht en ontdek dat ze niet juist zijn. Waarom zouden we bang zijn om het mormonisme te onderzoeken? Meneer Pratt heeft ons vele leerstellingen verkondigd die overeenkomen met onze eigen opvattingen (...). We hebben tot God gebeden en Hem gevraagd om als Hij een ware kerk op aarde heeft ons een boodschapper te sturen (...). Ik wil zijn leerstellingen en zijn claim op gezag onderzoeken en ik zou het heel fijn vinden als een paar van mijn vrienden dat samen met mij wilden doen. Maar als niemand anders het wil, zal ik het alleen onderzoeken. Als ik tot de ontdekking kom dat dit geloof het ware is, dan zal ik het accepteren ongeacht de consequenties, indien ik tot de ontdekking kom dat het niet waar is, dan zal ik dat openbaar maken' (zie Roberts, blz. 38-39).

Drie weken lang volgde John Taylor ouderling Pratt overal waar hij naartoe ging, en schreef alles op wat hij pre-

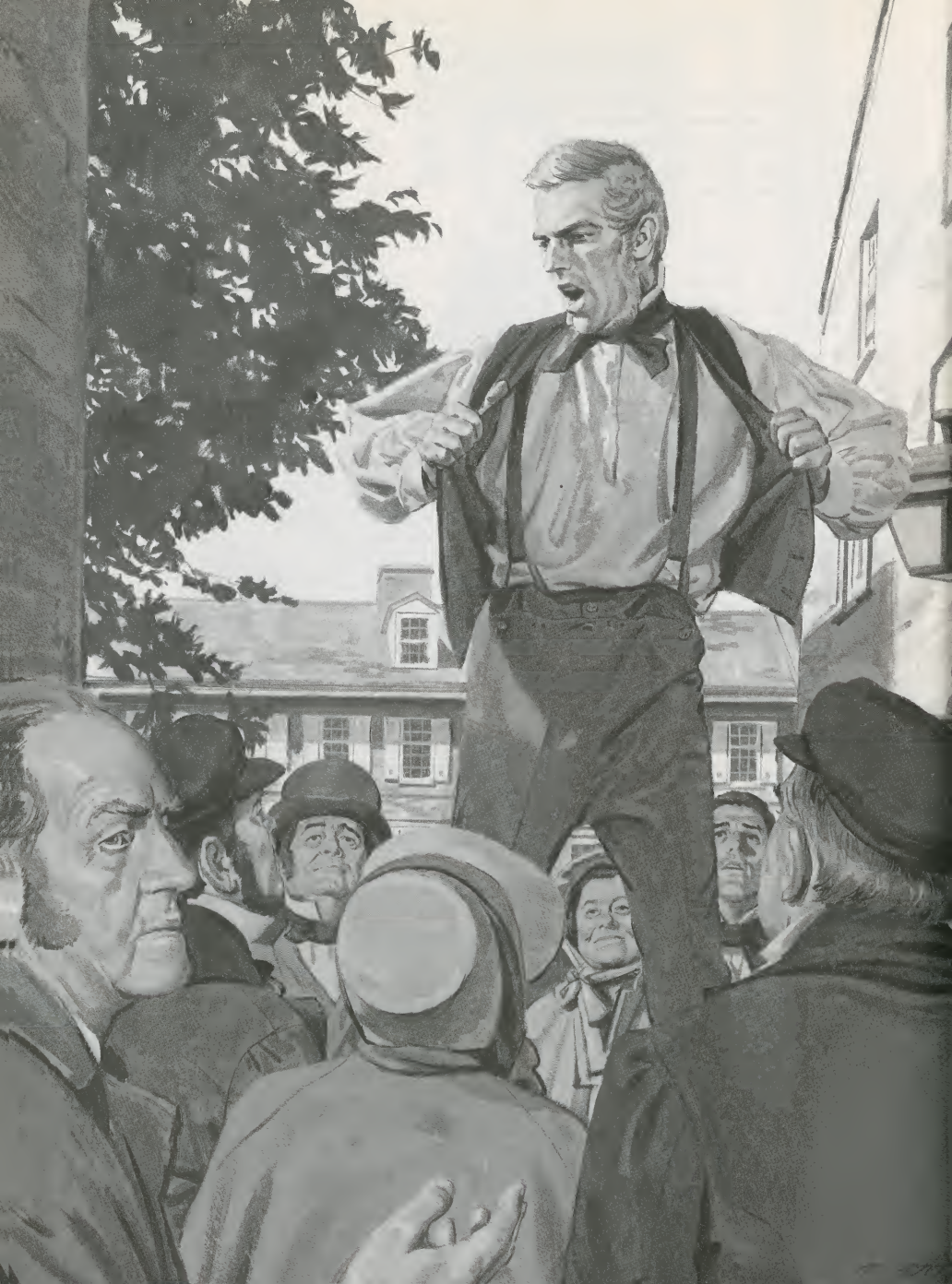
dikte, en wanneer hij alleen was vergeleek hij dat met de Schriften. Ervan overtuigd dat de zending de waarheid verkondigde, werden John en Leonora Taylor lid van de kerk. Op 28-jarige leeftijd werd John tot ouderling geordend en aan het hoofd van de kerk in Canada geplaatst toen de zendingen naar huis terugkeerden.

Broeder Taylor bekeerde vele vrienden en burens in Toronto. Toen, een jaar naar hun doop, trok de familie Taylor naar Far West (Missouri). In het daaropvolgende jaar, op 19 december 1838, werd hij tot apostel geordend, kort na zijn dertigste verjaardag.

Vier jaar later werd ouderling Taylor tot uitgever en redacteur van de *Times and Seasons* benoemd, de krant van de kerk in Nauvoo (Illinois). Het jaar daarop gaf hij vele kranten, boekjes en brochures uit. President Brigham Young heeft over ouderling Taylor gezegd: 'Hij is één van de intelligentste mensen die er bestaan; hij is machtig, hij is geweldig, en wij kunnen zeggen dat hij een groot redacteur is, maar ik zal het zeggen op een manier die ik prettig vind, hij is een van invloedrijkste redacteuren die ooit geschreven heeft' (*Journal of Discourses*, deel 4, blz. 34). In 1882, hij was toen president van de kerk, schreef hij een boek met de titel *The Meditation and Atonement of Our Lord and Savior Jesus Christ*, waarin hij de Schriften uitlegde en op krachtige wijze getuigenis gaf van de rol van Jezus Christus als onze Heiland en Verlosser.

Gedurende zijn leven kreeg ouderling Taylor ook aanzienlijke bekendheid als een buitengewoon invloedrijk spreker die zijn luisteraars eerder met logisch redeneren beïnvloedde dan met pure emotie. In vervulling van de profetie bracht hij met de andere apostelen het evangelie naar zijn vaderland. In Groot-Britannië begon hij het zendingswerk in Liverpool, op het eiland Man, en in Ierland. Later presideerde hij het zendingswerk in Frankrijk en Duitsland; hij begon ook met de publicatie van twee tijdschriften: *L'Etoile* (Frans) en *Zions Panier* (Duits).

Ouderling Taylor heeft ook een belangrijke rol gespeeld in het vestigen van de heiligen in Nauvoo en later in het westen. Na de gewelddadige dood van Joseph en Hyrum

Met de mogelijkheid voor ogen dat hij met teer en veren ingesmeerd zou worden tijdens een bijeenkomst in de open lucht, daagde John Taylor zijn tegenstanders uit door zijn hemd open te scheuren en te zeggen: 'Heren, kom maar met uw teer en veren, uw slachtoffer is er klaar voor!'

Smith leidde John Taylor samen met ouderling Parley P. Pratt in het voorjaar van 1847 een groep van 1500 heiligen naar de Salt Lake Valley. Daar was hij vele jaren werkzaam als rechter, wetgever en inspecteur in het onderwys. Na de dood van president Brigham Young in 1877 werd de 69-jarige John Taylor president van de kerk en bleef dit tot zijn dood in 1887.

Maar wat was hij voor iemand? De volgende gebeurtenis geeft ons daar enig inzicht in. Als jonge apostel ging ouderling Taylor naar heiligen vlakbij Columbus (Ohio), om tot hen te prediken. Kort voor het tijdstip dat hij zou gaan spreken kwamen enkele heiligen naar hem toe en vertelden hem dat de dorpsbewoners zich buiten wilden verzamelen. De heiligen waren bang dat ze hem met teer en veren wilden insmeren en adviseerden hem om niet te gaan. Even dacht hij na en zei toen dat hij *wel* zou gaan en dat als zijn vrienden niet mee gingen hij alleen zou gaan.

Toen hij aankwam, vertelde hij de dorpsbewoners allereerst dat hij nog niet zou lang geleden uit Canada – een monarchie –was gekomen: 'Mijne heren, ik sta nu voor mannen wier vaders gevochten hebben voor een van de grootste zegeningen die de mensheid ook gekregen heeft – het recht om zelf te denken, te spreken en te schrijven; het recht om zelf te bepalen wie hen regeert en het recht God te vereren volgens de stem van hun eigen geweten (...). Als ik om me heen kijk, zie ik de zonen van deze edele vaders, die liever met hun leven, bezittingen en eer vechten om de kettingen van de tirannie te breken dan zich te buigen voor de wil van een tiran (...).

'Maar er is mij toevallig ter ore gekomen dat u van plan bent mij met teer en veren in te smeren vanwege mijn religieuze overtuiging. Is dit het erfgoed wat u van uw vaders hebt gekregen? Is dit de zegen die zij door bloedvergiftigen hebben ontvangen – is dit uw opvatting van vrijheid? Als dat het geval is, dan heeft u nu een slachtoffer en kunt u een offer brengen aan de godin vrijheid.'

Toen scheurde hij zijn hemd open en zei: 'Heren, kom naar voren met uw teer en veren, uw slachtoffer is er klaar voor; en gij geesten van de eerbiedwaardige patriotten, zie

de daden van uw gevallen zonen! Kom, heren! Kom, zeg ik, ik ben er klaar voor!'

Niemand bewoog zich of sprak een woord. Ouderling Taylor stond daar en strekte zijn bijna twee meter lange lichaam – kalm, maar uitdagend. Niemand kwam naar hem toe.

Na een pauze predikte hij drie uur tot hen. Na afloop kwamen plaatselijke leiders naar hem toe en boden hun excuses aan voor de vijandige bedoelingen van hun medeburgers. (Zie Roberts, blz. 53-55.)

Zijn moed en geloof werden ook duidelijk toen hij op zending werd geroepen naar Engeland. Na een moeilijke reis van Far West (Missouri) arriveerde ouderling Taylor in New York met slechts een cent op zak. Maar hij was niet iemand die gauw zou zeggen dat hij arm was en als antwoord op de vraag of hij geld had, zei hij: 'Ja.' De volgende dag kwam ouderling Parley P. Pratt naar hem toe:

'Broeder Taylor, ik heb gehoord dat u genoeg geld heeft.'

'Ja, broeder Pratt, dat is waar.'

'Wel,' zie ouderling Pratt, 'ik sta op het punt om mijn *Voice of Warning* en *Millennial Poems* te publiceren; ik heb dringend geld nodig. Zou u mij twee- of driehonderd dollar kunnen lenen? Ik zou u erg dankbaar zijn.'

'Broeder Parley, ik vind het niet erg om u alles te geven wat ik heb als ik u daarmee van dienst kan zijn.' Toen haalde hij zijn hand uit zijn zak en gaf ouderling Pratt de cent.

Ze moesten beiden hartelijk lachen en ouderling Pratt zei: 'Maar ik dacht dat u gezegd had dat u genoeg geld had!'

'Ja, en dat heb ik ook!', antwoordde ouderling Taylor. 'Ik ben goed gekleed, u geeft me genoeg te eten en te drinken en ik heb een goede plaats om te slapen; dat alles bij elkaar en die ene cent maken dat ondanks dat ik niets bezit, ik toch genoeg heb.'

Die avond, tijdens een vergadering van de broeders die zich aan het voorbereiden waren op hun reis naar Engeland, stelde ouderling Pratt voor dat ze ouderling Taylor zouden helpen om de overtocht te betalen. Ouderling Taylor protesteerde, en zei dat als ze geld hadden om weg te geven ze het aan ouderling Pratt moesten geven, want hij had een gezin te onderhouden en hij had geld nodig voor de publicatie.

Toen twee gelovige broeders naar president Taylor kwamen om te praten over een bittere strijd tussen hen beiden, bracht hij ze door de geest geïnspireerd weer tot elkaar door lofzangen voor hen te zingen.

Wilford Woodruff, zelf een man van groot geloof, zei dat het hem speet dat ouderling Taylor protesteerde.

‘O, het zal geen problemen opleveren,’ zei ouderling Taylor. ‘Ga maar een boek voor mij ook een plaats op de boot, ik zorg wel dat het geld er komt.’

Toen kreeg hij – van verscheidene mensen die door de geest van de Heer daartoe gebracht waren – zoveel geld dat hij niet alleen genoeg geld had om zijn eigen overtocht te betalen, maar ook nog die van een andere ouderling. (Zie Roberts, blz. 72-74.)

Geweldige moed en vastberadenheid – zowel in wat hij schreef en sprak als in wat hij deed!

John Taylor had groot begrip en grote liefde voor andere mensen. Op een keer, toen hij werkzaam was als president van het Quorum der Twaalf Apostelen, kwamen er twee oude en gelovige broeders bij hem om te praten over een bittere twist tussen hen beiden. Ze hadden afgesproken dat ze zich zouden neerleggen bij de beslissing van president Taylor, hoe deze ook uit mocht vallen. Ze vroegen of hij naar hun verhaal wou luisteren.

Hij zei: ‘Broeders, voordat ik naar jullie verhaal luister, wil ik eerst graag een lofzang voor jullie zingen.’ President Taylor was een getalenteerd zanger en met veel gevoel zong hij voor hen. Toen hij klaar was, zei hij dat als hij een lofzang gehoord had, hij beter naar anderen kon luisteren. Daarom stemden de broeders ermee in naar een tweede lofzang te luisteren. President Taylor maakte een grapje en zei dat oneven getallen geluk brachten en met de goedkeuring van de broeders zong hij een derde lofzang. Na afloop zei hij glimlachend: ‘Nu, broeders, ik wil u niet vermoeien, maar neem het me niet kwalijk en luister nog naar een lofzang en dan beloof ik dat ik zal stoppen en naar uw verhaal zal luisteren.’ Tegen de tijd dat hij klaar was met de vierde lofzang, zaten de twee broeders te huilen, gaven elkaar een hand en vroegen president Taylor hen niet kwalijk te nemen dat ze zijn tijd in beslag hadden genomen. Ze gingen weg zonder te vertellen waar ze onenigheid over hadden. Zijn gezang had hen weer tot elkaar gebracht. (Zie *Improvement Era*, september 1940, blz. 522.)

In een andere situatie waren er wat problemen gerez-

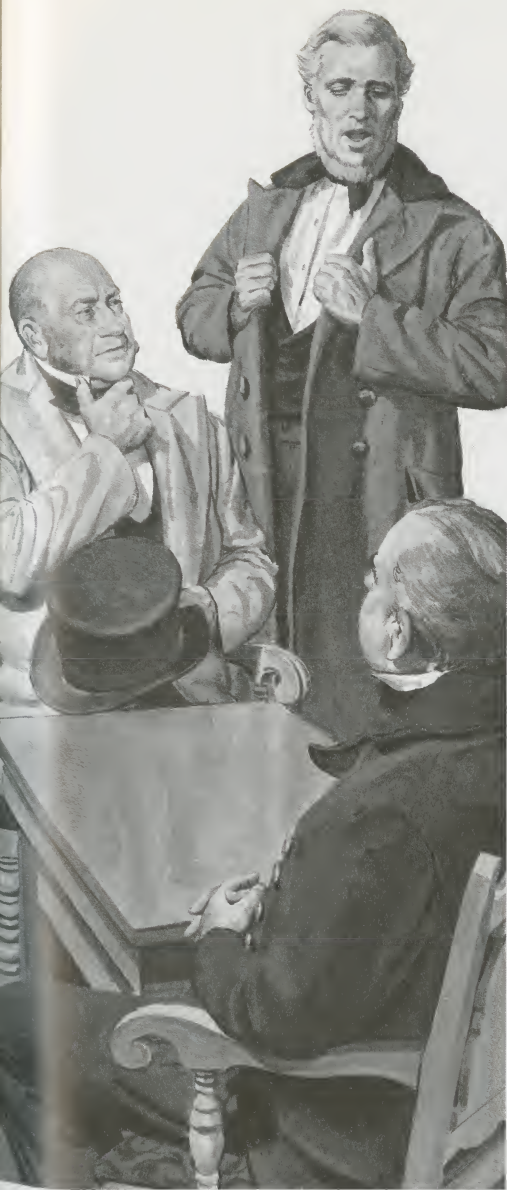
tussen leden van een gemeente. ‘Toen we bij elkaar waren gekomen,’ zei president Taylor later, ‘opende ik de vergadering met een gebed en vroeg een paar aanwezigen te bidden; dat deden ze, en de geest van de Heer rustte op ons. Ik bemerkte dat degenen die hier aanwezig waren om hun grieven te uiten goede gevoelens in hun hart hadden en ik nodigde ze uit om alles te zeggen. Maar ze zeiden dat ze niets te vertellen hadden. De slechte gevoelens en de slechte geest die zo lang bij hen was geweest, had hen verlaten, de geest van God had die gevoelens uit hun hart verdreven en ze wisten dat het goed was om de ander te vergeven.’ (In *Journal of Discourses*, deel 21, blz. 366-367.)

Zo was John Taylor!

Ironisch genoeg leefde hij, ondanks dat hij voorvechter van de vrijheid genoemd werd, de meeste tijd in ballingschap vanwege de heftige vervolging van de heiligen door de overheid van de Verenigde Staten. Ten gevolge daarvan trokken grote aantallen heiligen onder zijn leiding naar Mexico en Canada.

Gedurende een moeilijke tijd, zei ouderling Taylor: ‘Wat mij betreft, zeg ik, laat alles maar komen zoals God het wil. Ik verlang niet naar beproevingen, ik verlang niet naar vervolging (. . .). Maar als aardbevingen de aarde doen schudden, de bliksdem door de hemel schiet, het onweer dondert, en de duistere machten vrij gelaten worden, en de geest van het kwaad toegestaan wordt om huis te houden, en een slechte invloed de heiligen bedreigt en ik samen met hen beproefd word; laat het dan maar gebeuren, want wij zijn de heiligen van de allerhoogste God (. . .). Ik zal alles aanvaarden, ik zal aan het werk gaan, wat voor werk het ook is. Als het voor de vrede is, laat er dan vrede zijn; als het voor de oorlog is, laten we dan nog harder werken.’ (In *Journal of Discourses*, deel 5, blz. 114-115, 122.)

Gelukkig kwam het conflict op een vredige manier tot een einde. Maar zonder John Taylors moed in die moeilijke tijden, zouden veel heiligen niet hebben kunnen vasthouden aan hun geloof. Hij was een duidelijk voorbeeld van de ware uitspraak dat moed aanstekelijk is. En dat kan het ook voor ons zijn en voor degenen op wie wij invloed hebben. □

Hoogtepunten uit het leven van John Taylor, 1808–1887.

Jaar	Leeftijd	Gebeurtenis
1808	—	1 november: geboren in Milnthorpe (Engeland).
1822	14	Werkzaam als kuiper en meubelmaker.
1824	16	Wordt lid van de methodistische kerk.
1832	24	Emigreert naar Canada.
1836	27	Laat zich dopen, wordt geordend tot ouderling en leidt de kerk in Canada.
1838	30	19 december: wordt tot apostel geordend.
1839–41	31–33	Vervult zijn eerste zending in Groot-Brittannië.
1842–46	34–37	Is werkzaam als redacteur van de <i>Times and Seasons</i> .
1844	35	Raakt ernstig gewond in de gevangenis te Carthage, waar Joseph Smith de marteldood sterft.
1846–47	37–38	Vervult een tweede zending in Groot-Brittannië.
1847	38	Leidt een groep heiligen naar de Salt Lake Valley.
1849–52	41–44	Presideert het zendingswerk in Frankrijk en Duitsland.
1855–57	47–49	Presideert het zendingsgebied in de oostelijke staten van de Verenigde Staten.
1857–76	49–68	Is in Utah werkzaam als plaatselijk wetgever.
1877	68	29 augustus: wordt als president van het Quorum der Twaalf leider van de kerk.
1878	69	11 augustus: richt het jeugdwerk op.
1880	71	10 oktober: gesteund als president van de kerk.
1885	76	Februari: leeft in ballingschap ten gevolge van de vervolging door de regering van de Verenigde Staten.
1887	78	25 juli: sterft in Kaysville (Utah).

OLIVIO GOMES MANUEL

HET GEHEIM VAN ZIJN SUCCES

Lisa A. Johnson

FOTOGRAFIE: LISA A. JOHNSON

Je kent die verhalen wel, die van een jongeman of vrouw die in armoede is opgegroeid, veel obstakels heeft overwonnen en uiteindelijk een wereldberoemd topsporter is geworden met alle weelde en roem die daarbij horen.

Wij hebben een soortgelijk verhaal voor je, maar het begint in nog grotere armoede en het einde is nog beter. Klinkt je dat ongeloofwaardig in de oren? Lees maar verder.

Olivio Gomes Manuel is opgegroeid in een klein Angolees dorpje. Hij en zijn zeven broers en zusters woonden in een in tweeën gedeelde plaggenhut met een rieten dak. Stromend water en elektriciteit waren onbekend.

Toen Olivio negen jaar was, brak er in zijn vaderland een uitermate gewelddadige burgeroorlog uit waarin duizenden mensen vermoord werden of gewoon verdwenen. Toen de ergste ge-

Olivio Manuel is opgegroeid in een plaggenhut in Afrika, is op zending in Portugal geweest – en heeft in de tussentijd profbasketbal gespeeld.

Hij had nog maar een maand basketbal gespeeld in Portugal toen hij twee jongens zag in keurig kostuum. Ze zeiden dat ze met hem wilden praten.

vechten voorbij waren, kreeg het land met hongersnood te maken en stierven duizenden de honger dood. 'Het leven was niet makkelijk', zegt Olivio met zijn diepe, zachte stem. Hij stelt de zaken meestal minder erg voor dan ze in werkelijkheid zijn.

Maar Olivio werd dankzij zijn enorme lengte en lenigheid voor de hongerdood gespaard. Hij kon aan voedsel komen door basketbal te spelen. 'God heeft me gezegend', zegt hij.

Toen hij elf jaar was, was hij al bijna twee meter lang. Hij had al twee jaar profbasketbal gespeeld. 'Profbasketbal' wil zeggen dat het bedrijf dat zijn team sponsorde hem soms op wedstrijddagen te eten gaf. Soms waren dat de enige volledige maaltijden die Olivio kreeg.

De reizen die ze moesten maken om uit te spelen, waren nog het beste – voor al zijn maaltijden werd gezorgd. Olivio heeft in Nigeria, Algerije, Zaire en zelfs in Tsjechoslowakije gespeeld. 'Ik ben daar tien dagen geweest, en ze hadden ons geld gegeven om eten te kopen', vertelt Olivio. 'Met dat geld heb ik kleding en schoenen voor mijn familie gekocht. Het was toen erg moeilijk om in Angola kleding te kopen. Het was heel duur.'

Olivio's ouders hebben hem christelijk opgevoed, maar soms werd zijn geloof wel op de proef gesteld. 'Als er een God bestaat, hoe kan Hij dan zoveel mensen laten sterven – zoveel mensen laten lijden?' vroeg hij zichzelf af. Desondanks kan Olivio niet ontkennen dat God hem geholpen heeft te overleven. Hij had het gevoel dat hij ergens op werd voorbereid.

Toen Olivio zeventien was, speelde hij in het militaire team van Angola. Alle jongens moesten voor onbepaalde tijd in dienst. Hij kwam ook in het nationale team.

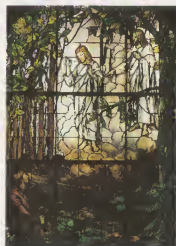
Toen begon Olivio ervan te dromen om in Portugal te gaan spelen. Hij sprak vloeiend Portugees. (Angola is een voormalig Portugese kolonie, en Portugees is de voertaal.) Bovendien hoorde hij dat profs in Portugal betaald werden. Dan zou hij geld naar huis kunnen sturen voor zijn familie.

Het duurde een paar jaar voordat Olivio een visum kreeg. Maar toen hij eenmaal in Portugal gearriveerd was, kostte het hem maar een paar dagen om een team te vinden dat hem wilde hebben. Met zijn twee meter had hij niet alleen de lengte die ze zochten, maar hij had bovendien de capaciteiten.

Een maand later vond hij heel iets anders. 'Ik stond op de metro te wachten toen ik twee jongens zag – het waren nog maar jongens, maar ze droegen mooie pakken – die zeiden dat ze met me wilden praten, ik zei dat dat goed was.

'Ze vertelden me het verhaal van Joseph Smith. Ik verbaasde me over het verhaal, maar het voelde goed aan. Alles wat ze vertelden voelde goed aan. Een week later ging ik naar een conferentie. Ik bezocht de vergaderingen en na afloop liet ik mij dopen. De doop is ter vergeving van zonden. Ik was wel een goede vent, maar ik moest toch ook gedoopt worden.'

Beetje bij beetje ontdekte Olivio waar de doop verder toe leidde. Als hij niet hoefde te spelen, ging hij naar de kerk. 'Ik probeerde om iedere zondag

'Ik was verbaasd over het verhaal van Joseph Smith, maar het voelde goed aan. Alles wat ze mij vertelde voelde goed aan. Een week later ging ik na een conferentie (...) en na afloop liet ik mij dopen.' Nu is hij werkzaam als zendeling.

Het basketballen gaat hem net zo makkelijk af als zwemmen een vis. Het lijkt alsof hij er voor geschapen is.

naar de kerk te gaan. Iedere keer als ik ging, werd mijn geest verlicht en leerde ik iets nieuws. Dat gaf mij een goed gevoel.'

Op zekere dag, ongeveer een jaar later, zei een van Olivio's Amerikaanse teamgenoten: 'Hé, jij bent toch mormoon. Gaan mormonen niet op zending? Ga jij uit het team om ook op zending te gaan?'

Dat zette Olivio aan het denken. 'De dingen die ik geleerd had, waren goed en ik zei: "Als deze dingen van God komen, dan moeten anderen dat ook weten."

Maar stoppen met basketbal – dat zou heel moeilijk worden. Olivio zat net in het nationale team van Portugal en ze hadden hem een lucratief contract aangeboden – veel geld, een auto, een luxe appartement.

'Het was een moeilijke beslissing of ik met basketbal zou stoppen of niet, daarom besloot ik om mijn patriarchale zegen te vragen. Daarin werd gezegd dat ik de Heer zou dienen en dus besloot ik om op zending te gaan. God heeft me erop voorbereid om hier te komen en het evangelie te vinden door me het talent te geven om basketbal te spelen. Ik vind het niet moeilijk om te stoppen met spelen om Hem te dienen. Ik denk dat ik velen behulpzaam kan zijn.'

En nu is zendeling Olivio Gomes Manuel, die bijna twee jaar geleden vanuit Noord-Portugal op zending ging naar Zuid-Portugal, velen behulpzaam. Hij is door het hele zendingsgebied bekend om zijn opgeruimde aard en voortdurende glimlach, zijn harde werken, en het gemak waarmee hij contact legt met de mensen boven wie hij torenhoog uitsteekt.

Het is niet de bekendheid die je tot een tv-ster maakt – het is meer de bekendheid die je tot een ster in de eeuwigheid maakt. En ook al verdient hij nu niet veel geld met een lucratief contract, hij weet dat zijn eeuwige beloning veel groter zal zijn.

Toch zie je zijn ogen glinsteren als je hem op zijn voorbereidingsdag een basketbal in handen geeft. Als je hem op het basketbalveld ziet schuiven, beseft je dat het basketballen he net zo makkelijk afgaat als zwemmen een vis. Het lijkt alsof hij ervoor geschapen is. Ja, als zijn zending voorbij is zou hij niets liever willen dan met basketballen genoeg geld verdienen om een universitaire opleiding te kunnen betalen. Maar daarna wil hij terug naar Angola 'om de kerk en de mensen te helpen vooruitgang te maken.' Zending Manuel spreekt hoofdzakelijk Portugees, maar hij is zijn eigen taal, een Afrikaans dialect dat Quinbondo heet, niet vergeten, verder spreekt hij ook goed Engels.

Ook al is het eind van dit verhaal nog niet geschreven, het is al een succesverhaal dat net zo lang is als zendeling Manuel zelf. Immers, de rijkste prof kan zijn weg naar de hemel niet kopen. En het maakt niet uit hoe vaak mensen je om je handtekening gevraagd hebben, als je naam niet voorkomt in het boek des levens dan heeft al je bekendheid geen waarde.

Zending Manuel is al succesvoller dan hij ooit had durven hopen, en zijn geheim is eenvoudig: 'Ik luister naar God, en als ik doe wat Hij zegt, dan zegt Hij mij.' □

Olivio is al succesvoller dan hij ooit had durven hopen, en zijn geheim is eenvoudig: 'Ik luister naar God, en als ik doe wat Hij zegt, dan zegent Hij mij.'

CARLOS AND MARÍA ROIG EEN VERANDERING VAN HART

Marvin K. Gardner

Ik heb naar de zendelingen geluisterd,' zei Carlos tegen zijn vrouw. 'Maar ik wil er niet meer over horen. Ik geloof het niet. En ik zal nooit in Joseph Smith geloven!'

Carlos was gewend zijn zin te krijgen. Hij was ingenieur en werd door zijn collega's gerespecteerd. Hij had veel invloedrijke vrienden en was lid van verschillende elite-clubs in Asunción (Paraguay).

María Teresa had, zo leek het, in de acht jaar dat ze getrouwd waren hem voortdurend gesmeekt om de kerk nog een kans te geven. 'Ik moest steeds huilen en ging iedere keer met hem in discussie', vertelt ze. 'Toen, op een dag, was hij het zo zat dat hij zijn koffers pakte en wegging!'

Nu was ze alleen met haar drie kinderen – alleen in het mooie huis dat Carlos zelf ontworpen en gebouwd had. En ze had voldoende tijd om over alles na te denken.

María Teresa Ambrasath had zich in 1961 op twaalfjarige leeftijd laten dopen, samen met haar moeder en vier zusters. Ze behoorden tot de eerste leden van de kerk in Paraguay. Toen Carlos Alberto Roig en zij verkeren kregen wist ze dat hij geen lid was van de kerk. Maar toentertijd waren er heel weinig jongemannen in Asunción die lid van de kerk waren. Carlos was een vriendelijke, knappe jongeman met golvend

zwart haar, een goede opleiding en een veelbelovende carrière. María was een knappe blondine van Europese afkomst. Ze vormden een leuk stel. Carlos reed haar naar de kerk en bracht haar na afloop weer thuis.

Nadat ze in 1970 trouwden en een gezin stichtten, bleef María actief in de kerk en was werkzaam als lerares en presidente in hulporganisaties op wijk- en ringniveau. 'Carlos bleef ons naar de kerk brengen en na afloop ophalen', vertelt María. 'Als de mensen hem zagen, zeiden ze me: "Je man wordt nog wel eens lid van de kerk." Maar hij ging nooit mee naar de vergaderingen.'

Vanaf het begin van hun huwelijk probeerde María zijn interesse te wekken voor het evangelie. 'Iedere avond als hij in bed lag, las ik hem voor uit boeken van de kerk', zegt ze. 'Ik vond het evangelie zo interessant en belangrijk dat ik hem erin wilde laten delen. Ik wilde dat hij zou weten wat ik wist.'

Zonder dat hij het in de gaten had, begon Carlos zelf te geloven in enkele dingen die hij hoorde. 'Ik had hem zoveel voorgelezen,' zegt ze, 'dat wanneer hij met vrienden over religie sprak, Carlos niet doorhad dat hij over leerstellingen van de kerk sprak; hij dacht dat hij over zijn geloof sprak.'

Maar hij verzette zich tegen het idee om een ander geloof aan te nemen. Af en toe luisterde hij op verzoek van María naar de zendelingen. Maar het had geen resultaat. 'Vaak moest ik erom huilen als ik alleen was,' zegt María, 'en we hadden er voortdurend onenigheid over.'

Thuis in Asunción (Paraguay). Op de voorgrond: Andrea (4) en Sandra (6). Tweede rij: Verónica (14), Carlos, María en Marcelo (12). Achter: Nathalia (17), Carolina (21) en haar man Gabriel Cella.

Ook al verzette Carlos zich tegen het idee om een ander geloof te aanvaarden, María bleef vasthouden aan de beloften in haar patriarchale zegen. Ze maakte van haar huis een gezellige, knusse plaats en probeerde een goed voorbeeld te zijn. 'Ik heb nu geen tijd meer voor mijn clubs', vertelt Carlos. Hij brengt nu liever thuis de tijd door met zijn gezin.

Gelukkig kwam Carlos na twee dagen terug naar huis na zijn woede-aanval. Niet lang daarna gebeurde er iets wat een verandering in María's hart teweegbracht – en wat de gevoelens ten opzichte van haar man deed veranderen.

Ze herinnert zich dat [ze] een patriarch in Paraguay kregen en dat [ze] haar patriarchale zegen wilde ontvangen. 'Daarin verzekerde de Heer mij, dat wanneer ik mijn roepingen als vrouw, moeder, en dochter van God – samen met mijn andere roepingen in de kerk – zou grootmaken, alles goed zou komen. De Heer beloofde me dat Hij mijn mans hart zou verzachten en dat we naar de tempel zouden gaan en aan elkaar verzegeld zouden worden. Er werd me gezegd er niet meer om te huilen. (Hoe kon de patriarch weten dat ik de vorige avond uren gehuild had?)'

Toen ze Carlos over haar zegen vertelde, moest hij erom lachen en zei haar dat dat nooit zou gebeuren. 'Maar ik had een groot geloof en vertrouwen in mijn patriarchale zegen', zegt ze. 'Vanaf dat moment ging ik nooit meer met hem in discussie over de kerk. In plaats daarvan deed ik wat me in mijn patriarchale zegen gezegd was.'

Ze maakte van haar huis een gezellige, knusse plaats en probeerde hetgeen ze geloofde in praktijk te brengen zodat ze een goed voorbeeld was. 'Ik vastte en bad voor Carlos', vertelt ze. 'De kinderen en ik hielden gezinsavond en nodigden hem er altijd bij uit. In het gezinsgebed vroegen we of hij ooit het evangelie mocht accepteren. Maar als het Carlos' beurt was om te bidden, dan vroeg hij de Heer hem te hel-

pen vast te houden aan zijn eigen geloof en getrouw te blijven aan zijn kerk!'

María bereidde Carlos ook voor op de dag dat hij tiende zou beginnen te betalen. 'Ik vroeg hem of hij mij tien procent van zijn extra inkomen wilde geven. Daar betaalde ik mijn tiende mee. Ik hielp hem te wennen aan het idee om zonder die tien procent te leven.'

Op een zekere morgen had María, terwijl zij ontbijt aan het klaarmaken was, heel sterk het gevoel dat ze moest vasten en bidden dat Carlos weer naar de zendingen wilde luisteren. 'Op dat zelfde moment ben ik met vasten begonnen.'

Vreemd genoeg kwamen er die dag zo maar even twee zendingen langs. 'Het was al weer een tijd geleden dat de zendingen bij ons waren geweest', zegt ze. 'Ik vertelde hun dat ik die dag voor Carlos vastte. Ze zeiden: "Zuster, we zullen samen met u vasten. En we zullen uw man dopen! Wanneer zullen we terugkomen?"'

María vroeg hun de maandag daarop 's avonds langs te komen, want dat was de enige avond dat Carlos na zijn werk niet naar een van zijn clubs ging. Die maandag vastten zij en de zendingen opnieuw. Ze had Carlos niets over de afspraak gezegd.

Toen Carlos die avond thuiskwam uit zijn werk, zei hij dat hij die avond naar de club zou gaan om tennis te spelen. 'Ik was zo teleurgesteld!' vertelt María. 'Hij speelde *nooit* tennis op maandag. Ik was er zeker van dat hij pas laat terug zou komen. Ik wist niet hoe ik hem moest vragen om thuis te blijven. Dus ging hij weg.'

Om 18.30 uur kwamen de zendelingen. Huilend van schaamte en teleurstelling, legde María uit waarom Carlos niet thuis was. 'We zijn voor hem aan het vasten!' zei ze. 'Hoe kan dit dan gebeuren?'

Ondertussen kwam degene met wie Carlos zou tennissen niet opdagen. En verder kwam er ook niemand. 'Er was vreemd genoeg *niemand* om mee te spelen,' herinnert hij zich, 'dus ging ik maar naar huis.'

De zendelingen waren er nog steeds – en om de een of andere reden had Carlos wel zin om met ze te praten. Toen begon er een periode van zes maanden van serieuze studie.

Het waren zes moeilijke maanden. 'Als de zendelingen hem onderrichtten was de geest aanwezig, maar zodra ze weg waren, leek het alsof de Geest verdween – en was Carlos aan zichzelf overgelaten. Ik vastte vaak voor hem.'

'Een Uruguayaanse zending die me onderwees, had hetzelfde karakter als ik,' vertelt Carlos. 'We discussieerden vaak. Ik stelde hem moeilijke vragen, hij gaf er antwoord op en vervolgens probeerde ik zijn antwoorden te weerleggen. Ik vond zulke discussies over het evangelie heerlijk. Ik wilde alles precies weten en dankzij hem werd veel me duidelijker.'

'Toen besloot ik om mijn deel te doen en te zien wat er gebeurde. Ik stopte met roken – ik rookte twee pakjes sigaretten per dag. Ik stopte met drinken. Ik kocht wat boeken over de rooms-katholieke kerk en las ze allemaal en sprak erover met mijn oom die priester was. Toen kocht ik een boek over de geschiedenis van De Kerk van Jezus Christus

van de Heiligen der Laatste Dagen.' Hij nam wat vrije dagen op in de hoop een rustig plekje te vinden om te kunnen mediteren en studeren.

Toen belde er, precies op het juiste moment, een familielid op die ons aanbood twee weken lang gebruik te maken van haar huisje op het platteland. Het was precies de ontspanning die Carlos nodig had. 'Ik ging zitten en las en bad', vertelde Carlos. 'Ik las over de geschiedenis en over de leerstellingen. Tegen die tijd had ik het feit geaccepteerd dit de waarheid was. Ik moest alleen nog de beslissing nemen om me te laten dopen.'

'Maar er was iets in me dat me tegenhield. Ik vroeg me af wat dat was. Op een avond had ik de Bijbel en het Boek van Mormon open voor me liggen. En ik vond een tekst waarin stond dat we wanneer we tot de Heer willen komen, we vergeving moeten vragen aan degenen die we onrecht aangedaan hebben. (Zie 3 Nephi 12:23-24). Die tekst zette me echt aan het denken. Wie had ik onrecht aangedaan?'

Plotseling wist hij wat hij moest doen. 'Er was iets in mijn leven gebeurd wat ik moest belijden en waarvan ik me moest bekeren. Maar omdat ik bang was mijn gezin en alles te verliezen, had ik het altijd voor me gehouden. Nu wist ik dat ik me volledig en oprecht moest bekeren. Ik geloofde in Christus en op dat moment werd ik verlicht met de waarheid die ik tot dan toe nooit wou accepteren – namelijk dat Joseph Smith *werkelijk* een profeet was. In alles wat met het evangelie te maken had, werd mijn verstand verlicht. Op dat moment had ik een berouwvol hart.'

Carlos heeft een huis ontworpen en gebouwd waarin genoeg plaats is voor zijn gezin en vrienden. Hij zegende het huis toen het klaar was. 'Er heerst hier een geest van liefde en geluk', zegt hij. 'Het zijn werkelijk geweldige zegeningen.'

'Daarom ging ik naar mijn vrouw en zei: "Je zult heel verdrietig zijn. En het zal heel moeilijk worden." Ik wist in mijn hart dat ik alles kwijt kon raken, zelfs mijn gezin. Maar ik kon het niet langer voor me houden. Het was heel moeilijk, maar María accepteerde mijn bekering.

'Haar begrip, liefde, en getrouwheid hebben een ander mens van me gemaakt', zegt hij. 'Ik moest denken aan Saulus uit Tarsus die totaal veranderde nadat de Heer tot hem gesproken had. Zo ging het bij mij ook – het was een volledige ommekeer.'

Niet lang daarna, op 14 februari 1984, liet Carlos zich dopen. Een jaar later werden hij en María en de kinderen in de São Paulo-tempel aan elkaar verzegeld. 'Mijn vrouws patriarchale zegen is in vervulling gegaan', zegt hij.

Nog een belofte ging in vervulling. Bij de naamgeving van hun dochter Verónica werd in de zegen gezegd dat 'wanneer dit kind acht jaar is, het door haar vader gedoopt [zal] worden.' Verónica was zeven jaar toen haar vader lid werd van de kerk; een jaar later doopte hij haar.

Vlak na zijn doop werd Carlos geroepen als raadgever in het zondagsschoolpresidium. Zes maanden later werd hij quorumpresident ouderlingen. Een jaar na zijn doop werd hij lid van de hoge raad. En nog eens zes maanden later werd hij bisschop. Toen hij vier jaar lid was van de kerk werd hij ringpresident van de Ring Asunción. Hij vervult nog steeds deze roeping en is daarmee meer dan de helft van de tijd dat hij nu lid is van de kerk als ringpresident werkzaam.

Het lidmaatschap van de kerk heeft offers met zich mee gebracht. 'Toen ik gedoopt werd, zei mijn vader – een officier in het leger – "Je bent niet langer mijn zoon." Ik sprak met liefde tot hem en gaf mijn getuigenis van de kerk. Maar hij wees me af en behandelde me alsof ik mijn familie verraden had. Mijn broers en zusters hielden zich ook afzijdig van mij.'

Carlos' moeder had, al lang voordat hij gedoopt werd, voor zichzelf het evangelie bestudeerd. Ze was bekeerd en had een doopdatum geprikt. 'Maar mijn vader stond het niet toe. Hij zei haar: "Als je je laat dopen, hoef je niet meer terug te komen." Daarom kon ze niet gedoopt worden voor haar dood.'

Jaren later werd zijn vader ernstig ziek en Carlos bleef vele dagen en nachten bij hem. 'Voor mijn vader stierf, kwam een katholiek priester om hem de laatste sacramenten te bedienen. Maar mijn vader zei: "Ik wil ze niet. Ik ben bij mijn zoon." De priester protesteerde, "We moeten een gebed uitspreken." Maar mijn vader zei: "Nee, ik wil met Carlos bidden." De laatste woorden die hij voor zijn dood sprak waren: "Carlos, als ik blijf leven dan ga ik mijn leven veranderen." Toen hij dat zei, realiseerde ik me dat we tempelwerk moesten doen voor hem en mijn moeder. En dat hebben we gedaan.'

Carlos en María hebben vijf dochters en een zoon. Carolina is 21 en is met Gabriel Cella in de tempel getrouwd. Nathalia is zeventien, Verónica veertien, Marcelo twaalf, Sandra zes en Andrea is vier. 'Ik herinner me nog hoe het was toen papa nog geen lid was van de kerk', zegt Carolina.

FOTOGRAAF: MARVIN K. GARDNER

'Als ik mijn vader nu zie, word ik vaak heel emotioneel. Ik ben mijn Hemelse Vader dankbaar.'

Nathalia vindt dat ook. 'Toen papa die avond kwaad het huis uitging, moesten we heel erg huilen. Ik dacht dat hij nooit meer thuis zou komen. We hebben altijd een hechte band met elkaar gehad, en mama leerde ons dat we een eeuwig gezin konden zijn. Daarom deed het extra pijn. Maar nu zie ik hem op het podium staan en raadgeven. Het is een wonder.'

Na de geboorte van Sandra adviseerde de dokter María geen kinderen meer te nemen. 'Maar we hebben gebeden,' zegt president Roig, 'en we hadden beiden het gevoel dat onze Hemelse Vader zei: "Je kunt nog meer kinderen krijgen." Toen María in verwachting raakte, zei de dokter dat ze de baby zou verliezen. Maar ik heb haar verschillende keren een priesterschapszegen gegeven en voor haar gevast. Andrea werd zonder problemen geboren. De dokter kon het niet geloven.'

Telkens weer worden we gezegend. 'Iedere keer als een van de kinderen geboren werd,' vertelt hij, 'kreeg ik meer werk en mijn salaris ging omhoog. In mijn patriarchale zegen staat dat ik alles wat ik bezit moet gebruiken voor de opbouw van Gods koninkrijk. En de Heer heeft me met veel gezegend.'

Een jaar nadat Carlos lid was geworden van de kerk, besloten hij en María dat hun huis te klein was voor hun groeiende gezin. Daarom ontwierp en bouwde Carlos een nieuw, groter huis. Het is heel mooi en ruim – met veel ruimte voor

de kinderen en om vrienden te ontvangen. Nathalia oefent op de piano in de huiskamer. Verónica maakt huiswerk aan de eethoek. Marcelo speelt buiten met Alfie, hun cockerspaniël. En Sandra en Andrea houden een feestje voor hun poppen. Gasten worden behandeld alsof ze deel van het gezin zijn. Achter in de tuin bevinden zich een barbecue, een overdekte patio, een trampoline en een zwembad. In de tuin groeien volop groenten, ananas en suikerriet. De bomen zijn overladen met vruchten: bananen, sinaasappelen, guaves, avocado's en mango's.

Carlos zegende het huis toen het klaar was. 'Er heerst hier een geest van liefde en geluk,' zegt hij. 'We proberen in overeenstemming te leven met wat de Heer van ons verlangt. En al deze dingen zijn ons toegeworpen, zoals de Schriften zeggen.'

'Het zijn werkelijk geweldige zegeningen.' En hij huilt bij het idee dat hij dat alles bijna verloren – of opgegeven – had. 'Ik heb nu geen tijd meer voor mijn clubs. In plaats daarvan besteden we als gezin tijd met elkaar. En de meeste tijd geef ik aan de Heer. Als ik onderweg ben, denk ik na over de leden van de ring en hun problemen. Er is een hoop te doen. Ik heb veertig jaar van mijn leven verspild. Nu moet ik mijn tijd aan het werk van de Heer besteden.'

'Carlos is het beste lid van de kerk dat ik ken,' zegt zuster Roig. 'Hij maakt zijn roeping groot, houdt van het evangelie, en ik ken niemand die zo opkomt voor Jezus Christus en Joseph Smith als hij.' □

BEN IK EEN AAN-HUIS- GEBONDEN-VROUW?

Petrea Kelly

Een *aan-huis-gebonden-vrouw*. Telkens weer viel mijn blik op de titel in de catalogus – *Een aan-huis-gebonden-vrouw*. Was het mijn levensverhaal? Ik leende het boek uit de bibliotheek. Het was een dagboek geschreven door een vrouw die aan het begin van deze eeuw in het zuiden van de Verenigde Staten leefde. Het was een aangenaam, prettig verslag van haar drukke leven als moeder van een groot gezin. Het beschreef de liefde voor haar man, hoe zij haar vrienden thuis ontving en haar bejaarde ouders verzorgde. Ik voelde me met haar verwant, het was een goede, aardige, hardwerkende vrouw die openstond voor de schoonheid van de natuur. De ervaringen die ze beschreef, leken veel op de mijne – ze was met vreugde vervuld over de kleine prestaties van haar kinderen, maakte zich zorgen om hun kiespijn en andere pijnjjes, en verheugde zich over de eerste lentebloesems. Maar ze noemde zichzelf een 'aan-huis-gebonden-vrouw'. Ze had zichtbaar talent voor schrijven, maar had nooit de tijd gehad deze gave te ontwikkelen. Haar leven speelde zich in een klein gebied af – dat nauwelijks verder reikte dan het dichtstbijzijnde dorp.

Ik vroeg me af of ik mezelf als een 'aan-huis-gebonden-vrouw' zag. Ja, ik ben een vrouw die thuis blijft; maar vormen de muren en het dak van mijn huis een korenmaat die mijn persoonlijke uitstraling verbergen?

In de vijfentwintig jaar dat ik nu getrouwd ben, is de rol van de vrouw in de maatschappij telkens weer het onderwerp van veel discussie en verwarring geweest. Toen ik net afgestudeerd was, werd mij een baan geweigerd, omdat ik zwanger was – het was een wettelijke regeling die mij door het district opgelegd werd. In die dagen werd van zwangere vrouwen en de meeste andere vrouwen, of ze nu kinderen hadden of niet, verwacht dat ze thuis bleven! Niet zo lang daarna werden vrouwen die ervoor kozen thuis te blijven,

belachelijk gemaakt in de media. De rol van huisvrouw was voor de moderne vrouw minderwaardig. (Ze vergaten dat het huishouden nog steeds door iemand gedaan moest worden of zij, of hij, nu modern was of niet.) Nog een aantal jaren later leek het alsof de vrouw geen keuze meer had. Zowat iedere vrouw die ik ken, moet voltijds of deeltijds werken – buitenshuis of thuis. Voor velen is het economisch noodzakelijk geworden.

Bevrijdt werken buitenshuis een vrouw van haar gebonden-zijn? Misschien is dat zo op t.v. Maar de meeste werkende vrouwen die ik ken, moeten, willen ze hun werk goed doen en daarnaast nog hun gezin kunnen verzorgen, volgens een heel strak schema leven en hun activiteiten buitenshuis beperken. Ze lijken gebonden te zijn aan een kleine wereld die beheerst wordt door tijd en energie.

Ik vroeg me nog steeds af wat er aan het woord *gebonden* nu precies mijn aandacht trok. Komt het misschien, omdat onze gasten, na een paar beleefdheidsvragen over onze kinderen, met onmiskenbare interesse met mijn man praten over zijn werk en hobby's? Ja, soms voel ik me gebonden en wil ik het wel uitroepen: 'Hé, wacht eens even! – Ik ben ook een mens – niet alleen iemands vrouw en de

Winnberg

moeder van mijn kinderen, maar een individu met haar eigen interesses en talenten. Ik lees boeken, heb mijn eigen ideeën over allerlei zaken, soms ben ik zelfs gevat – geef mij ook eens een kans; neem eens de moeite om mij beter te leren kennen! Voor degenen die me beter kennen en bij wie ik me niet verlegen voel, ben ik niet een ‘gebonden’ vrouw.

Als mijn huis geen korenmaat is over mijn lamp van persoonlijke uitstraling, wat is het dan wel? Is het een kamer – en ben ik een lamp die op de schoorsteenmantel is gezet om de kamer en allen die binnen het schijnsel van mijn licht komen, te verlichten? Misschien riep het woord *gebonden* een beetje valse trots in me op – het verlangen om een stad op een heuvel te zijn in plaats van een lamp in een kamer. Ik ben bang dat dat er iets mee te maken heeft.

En toch weet ik dat de Heer me een ‘lamp’ gegeven heeft en dat het precies de goede lamp is voor de kamer waarin ik leef – mijn huis, gezin, buurt, en wijk. Ik weet dat het werk dat ik te doen heb, belangrijk is en dat niemand anders de ruimte om mij heen kan verlichten. Ik ben er meestal zeker van dat de prioriteiten die ik gesteld heb en de wijze waarop ik mijn eigen lampje onderhoud de goedkeuring van de Heer wegdragen. Ik weet ook dat ik me voortdurend moet inspannen, mijn talenten en energie moet gebruiken om dat lampje brandend te houden. En ik weet dat ik, net als ieder lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, een deel ben van die stad op de heuvel.

Er kunnen slechts weinig mensen tegelijkertijd op de wereld zijn, wier licht zo helder straalt dat het hele steden of zelfs de hele wereld kan verlichten. Brigham Young was een van die mensen en wij geven hem vaak alle eer voor de trek van de kerk naar het westen en het koloniseren van Utah en andere staten. Maar hij heeft in feite niets in zijn eentje gedaan. Natuurlijk was hij een inspiratiebron en een groot leider, maar het waren de duizenden mensen met de kleine lampjes die daadwerkelijk de grond omploegden, de blokhutten, steden en tempels bouwden, de broden bakten, de kleding wassen, liederen componeerden, verhalen schreven, de kinderen onderwezen, oogsten en al het andere werk deden dat nodig was om het westen te ontsluiten. Zonder al deze kleine lichtjes was Brigham Youngs droom nooit in vervulling gegaan.

President Joseph F. Smith heeft gezegd: ‘Immers, datgene doen wat God de mens heeft opgedragen, getuigt van ware grootheid. Een succesvol vader of moeder zijn, is van meer

waarde dan een succesvol generaal of succesvol staatsman te zijn’ (*Gospel Doctrine*, Salt Lake City: Deseret Book, 1939, blz. 285).

Ik weet dat allemaal wel, maar toch voel ik me soms ‘gebonden’ en ik denk niet dat de eer van de wereld iets aan dat gevoel kan veranderen. Ik kan me nog wel herinneren dat ik me als jonge moeder van vier kleine kinderen en als vrouw van een man die het erg druk had, me eerder bij huis begrepen voelde dan aan huis gebonden. Het lijkt wel als de dag van gisteren dat ik achter de strijkplank stond in een kamer vol met speelgoed en kinderen en onderwijl naar de algemene conferentie op TV keek. Toen president Harold B. Lee sprak, leek het wel of hij rechtstreeks tegen mij sprak. Ik voelde de geest in mijn hart getuigen dat ik een dochter van God ben en dat Hij mij liefheeft. Tranen vielen op mijn strijkbout toen ik zijn liefde om me heen voelde – een gevoel dat ik vergeten was.

Later realiseerde ik me dat ik zo druk bezig was met mijn gezinnetje dat ik weinig tijd had om in de Schriften te studeren of om naar de tempel te gaan. De meeste tijd in de kerk was ik bezig met huilende of rumoerige kinderen en niet zo zeer met aanbidden. Ik dacht dat mijn schriftstudie tijdens mijn zending me wel door de rest van mijn leven heen zou leiden. Ik voelde me ‘gebonden’ – afgesloten van de Heer, maar dat was ik niet. Hij was er, maar ik was vergeten om naar Hem op te zien en om zijn hulp en zegen te vragen. Nu weet ik dat, hoe onbeduidend mijn leven ook mag zijn in de ogen van de wereld, het niets uitmaakt – zolang ik maar niet afgesloten ben van de Heer.

Ben ik dus een ‘aan-huis-gebonden-vrouw’? Nee, ik ben een vrouw die een kamer, namelijk mijn huis, verlicht – ik straal mijn licht uit naar de anderen die zich in mijn omgeving bevinden. Zijn mijn talenten gebonden door mijn huis en het werk dat ik daarin doe? Weerhoudt het me ervan om me volledig te ontwikkelen? Alleen als ik dat toelaat. Door het thuis gezellig te maken, een moeder en echtgenote te zijn, komen mijn talenten net zo goed tot hun recht als wanneer ik zou werken als lerares, medewerkster in een fabriek, verpleegster of juriste.

Nee, ik ben niet een ‘aan-huis-gebonden-vrouw.’ Ik ben een ‘zich-aan-huis-ontwikkellende-vrouw’, een vrouw die nieuwe uitdagingen krijgt door in huis te zijn. Maar het belangrijkste is nog, dat ik een dochter ben van onze Hemelse Vader, die altijd over me waakt. □

Nancy Seamans Crookston, **Moedershap**

Geboren in Afrika, overleefde Olivio Gomes Manuel armoede, een burgeroorlog en hongersnood om uiteindelijk profbasketballer te worden. Toen ontmoette hij twee zendelingen.

Zie 'Olivio Gomes Manuel: Het geheim van zijn succes', zie blz. 34.

